ACORDUL AFD nr. CMD 1016 01 G

ACORD DE FACILITATE DE CREDIT

datat la 11 AUGUST 2025

între

AGENȚIA FRANCEZĂ DE DEZVOLTARE

Creditorul

și

REPUBLICA MOLDOVA

Împrumutatul

CUPRINS

1. **DEFINIȚII ȘI INTERPRETĂRI** 6
   - 1.1 Definiții 6
   - 1.2 Interpretare 6
2. **FACILITATE, SCOP ȘI CONDIȚII DE UTILIZARE** 6
   - 2.1 Facilitatea 6
   - 2.2 Scop 6
   - 2.3 Absența răspunderii 6
   - 2.4 Condiții suspensive 6
3. **SCĂDEREA FONDURILOR** 7
   - 3.1 Sume de tragere 7
   - 3.2 Cerere de tragere 7
   - 3.3 Finalizarea plății 7
   - 3.4 Mecanismul de plată 7
   - 3.5 Termenul limită pentru retragerea fondurilor 7
4. **DOBÂNDA** 8
   - 4.1 Rata dobânzii 8
   - 4.2 Calculul și plata dobânzii 9
   - 4.3 Întârzierea plății și dobânzile de întârziere 10
   - 4.4 Comunicarea ratelor dobânzilor 10
   - 4.5 Rata globală efectivă (*Rata anuală efectivă*) 11
5. **MODIFICAREA CALCULULUI DOBÂNZII** 11
   - 5.1 Perturbarea pieței 11
   - 5.2 Înlocuirea ratei de ecran 12
6. **COMISIOANE** 13
   - 6.1 Comisioane de angajament 13
   - 6.2 Comisioane de evaluare 13
7. **RAMBURSARE** 14
8. **PLATĂ ÎN AVANS ȘI ANULARE** 14
   - 8.1 Plata voluntară în avans 14
   - 8.2 Plată în avans obligatorie 14
   - 8.3 Anularea de către Împrumutat 15
   - 8.4 Anularea de către creditor 15
   - 8.5 Restricții 15
9. **OBLIGAȚII DE PLATĂ SUPLIMENTARE** 16
   - 9.1 Costuri și cheltuieli 16
   - 9.2 Despăgubire de anulare 16
   - 9.3 Despăgubire pentru plata anticipată 16
   - 9.4 Impozite și taxe 16
   - 9.5 Despăgubire valutară 17
   - 9.6 Date scadente 17
10. **DECLARAȚII ȘI GARANȚII** 17
    - 10.1 Putere și autoritate 17
    - 10.2 Validitatea și admisibilitatea ca probă 18
    - 10.3 Obligații obligatorii 18
    - 10.4 Fără taxe de depunere sau timbru 18

10.5 Transferul de fonduri ... 18
10.6 Fără conflict cu alte obligații ... 18
10.7 Legea aplicabilă și asigurarea respectării legislației ... 18
10.8 Fără implicit ... 18
10.9 Fără informații înșelătoare ... 19
10.10 Clasamentul Pari Passu ... 19
10.11 Originea licită a fondurilor și practicile interzise ... 19
10.12 Fără efecte adverse semnificative ... 19

11. ÎNTREPRINDERI ... 19

11.1 Respectarea legilor, reglementărilor și obligațiilor ... 19
11.2 Autorizații ... 20
11.3 Implementarea și păstrarea programului ... 20
11.4 Responsabilitate socială și de mediu ... 20
11.5 Clasamentul Pari Passu ... 21
11.6 Angajament negativ ... 21
11.7 Evaluarea programului ... 21
11.8 Lista de sancțiuni și embargo ... 22
11.9 Originea licită, absența practicilor interzise ... 22
11.10 Investigații ... 22
11.11 Vizibilitate și comunicare ... 23

12. ÎNTREPRINDERI DE INFORMARE ... 23

12.1 Informații financiare ... 23
12.2 Implementarea programului ... 23
12.3 Raport de monitorizare ... 23
12.4 Notificarea neîndeplinirii obligațiilor sau a unui efect negativ semnificativ ... 23

13. EVENIMENTE DE NEÎNDEPLINIRE A OBLIGAȚIILOR ... 24

13.1 Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor ... 24
13.2 Accelerație ... 26
13.3 Notificarea unui eveniment de neîndeplinire a obligațiilor ... 26

14. ADMINISTRAREA FACILITĂȚII ... 26

14.1 Plăți ... 26
14.2 Compensare ... 27
14.3 Zile lucrătoare ... 27
14.4 Moneda de plată ... 27
14.5 Convenția de numărare a zilelor ... 27
14.6 Locul de plată ... 27
14.7 Întreruperea sistemelor de plată ... 28

15. DIVERS ... 28

15.1 Limbă ... 28
15.2 Certificări și determinări ... 28
15.3 Nulitate parțială ... 28
15.4 Fără renunțare ... 29
15.5 Atribuire ... 29
15.6 Efect juridic ... 29
15.7 Întregul acord ... 29
15.8 Modificările ... 29
15.9 Confidențialitate – Dezvăluirea informațiilor ... 29
15.10 Limitări ... 30
15.11 Dificultăți ... 30

16. ANUNȚURI 30
16.1 În scris și adrese 30
16.2 Livrare 31
16.3 Comunicații electronice 31
17. LEGEA APLICABILĂ, EXECUTAREA ȘI ALEGEREA DOMICILIULUI 31
17.1 Legea aplicabilă 31
17.2 Arbitraj 32
17.3 Notificarea sau comunicarea procesului 32
18. INTRAREA ÎN VIGOARE ȘI DURATA 32

ANEXA 1A – DEFINIȚII 34
ANEXA 1B - CONSTRUCȚII 46
ANEXA 2A - DESCRIEREA PROGRAMULUI 47
ANEXA 2B – LISTA DE EXCLUDERI 50
ANEXA 3A - PLANUL DE FINANȚARE 53
ANEXA 3B – MATRICEA DE POLITICI 54
ANEXA 4 - CONDIȚII SUSPENSIVE 60
ANEXA 5A - FORMULAR DE CERERE DE TRAGERE 62
SCHEMA 5B - FORMA DE CONFIRMARE A TRAGERII ȘI A RATEI 64
ANEXA 5C - FORMULAR DE CERERE DE CONVERSIE A RATEI 66
ANEXA 5D - FORMA DE CONFIRMARE A CONVERSIEI RATEI 67
ANEXA 6 - INFORMAȚII CARE POT FI PUBLICATE PE SITE-UL GUVERNULUI FRANCEZ ȘI PE SITE-UL CREDITORULUI 68
ANEXA 6.1 – NOTĂ DE COMUNICARE OPERAȚIONALĂ 69
ANEXA 7 - LISTA NON-EXHASTIVE A DOCUMENTELOR DE MEDIU ȘI SOCIALE PE CARE ÎMPRUMUTATUL LE PERMITE SĂ FIE DIVULGATE ÎN LEGĂTURĂ CU PROCEDURILE DE GESTIONARE A PLÂNGERILOR ALE PRM-URILOR 70
ANEXA 8 - PLANUL DE ANGAJAMENT SOCIAL ȘI DE MEDIU 71

ACORD DE FACILITATE DE CREDIT

ÎNTRE:

(1) **REPUBLICA MOLDOVA,**

reprezentată de doamna Victoria Belous, în calitate de ministru al finanțelor al Republicii Moldova, care este autorizată în mod corespunzător să semneze prezentul Acord,

("**Moldova**" sau "Împrumutat");

ȘI

(2) **AGENCE FRANCAISE DE DEVELOPPEMENT**, entitate publică franceză de drept francez, cu sediul social în 5, Rue Roland Barthes, 75598 Paris Cedex 12, Franța, înregistrată la Registrul Comerțului și al Societăților din Paris cu numărul 775 665 599, reprezentată de domnul/doamna Maxime Lebovics, în calitatea sa de Directorul Oficiului din Republica Moldova al Agenției Franceze de Dezvoltare, autorizat în mod corespunzător să semneze prezentul acord,

("**AFD**" sau "**Creditor**");

(denumite în continuare în comun "**părțile**" și fiecare "**parte**");

ÎNTRUCÂT:

(A) Împrumutatul intenționează să implementeze un Program constând într-un împrumut bazat pe politici pentru a sprijini reformele sectorului energetic din Republica Moldova în vederea consolidării securității energetice și a contribui la convergența către standardele Uniunii Europene, așa cum este descris în continuare în Anexa A (), prin finanțarea bugetului său general, excluzând scopurile menționate în anexa 2 (), precum și cheltuielile militare.

(B) Împrumutatul a solicitat Creditorului să pună la dispoziție o facilitate în scopul participării la finanțarea Programului.

(C) Creditorul, o entitate publică care contribuie la punerea în aplicare a politicii de ajutor pentru dezvoltare a statului francez (în conformitate cu articolul L515.13 din Codul francez Monétaire et Financier), și-a exprimat interesul pentru finanțarea Programului.

(D) În conformitate cu o rezoluție nr. C20250354 din data de 17 iunie 2025, Creditorul a fost de acord să pună Facilitatea la dispoziția Împrumutatului în conformitate cu termenii și condițiile prezentului Acord.

PRIN URMARE, PĂRȚILE AU CONVENIT URMĂTOARELE:

1. DEFINIȚII ȘI INTERPRETARI

1.1 Definiții

Cuvintele și expresiile cu majuscule utilizate în prezentul Acord (inclusiv cele care apar în considerentele de mai sus și în anexe) vor avea înțelesul care le este dat în Anexa 1A, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord.

1.2 Interpretare

Cuvintele și expresiile utilizate în prezentul Acord vor fi interpretate în conformitate cu prevederile Anexei 1B, cu excepția cazului în care apare o intenție contrară.

2. FACILITATE, SCOP ȘI CONDIȚII DE UTILIZARE

2.1 Facilitatea

Sub rezerva termenilor prezentului Acord, Creditorul pune la dispoziția Împrumutatului o Facilitate în valoare totală maximă de douăzeci și cinci de milioane de euro (25.000.000 EUR).

2.2 Scop

Scopul Facilității este de a finanța bugetul Împrumutatului destinat implementării Programului, așa cum este descris în Anexa 2A (*Descrierea* Programului), în conformitate cu Planul de finanțare descris în Anexa 3A (*Planul de finanțare*) și Matricea de politici descrisă în Anexa 3B (*Matricea de politici*).

2.3 Absența răspunderii

Creditorul nu va fi responsabil pentru utilizarea oricărei sume împrumutate care nu este în conformitate cu prevederile prezentului Acord.

2.4 Condiții suspensive

Cel târziu la Data semnării, Împrumutatul va furniza Creditorului toate documentele prevăzute în Partea I din Anexa 4 (Condiții precedente).

O cerere de tragere nu poate fi livrată creditorului decât dacă:

(a) creditorul a primit toate documentele enumerate în Partea II din Anexa 4 și a notificat împrumutatul că astfel de documente sunt satisfăcătoare ca formă și fond;

(b) la data cererii de tragere și la data de tragere propusă pentru retragerea relevantă, nu a avut loc niciun eveniment de perturbare a sistemelor de plăți și au fost îndeplinite condițiile prevăzute în prezentul acord, inclusiv:

(c) niciun caz de neîndeplinire a obligațiilor continuă sau plata obligatorie în avans ar rezulta din retragerea propusă;

(d) Împrumutatul este la curent cu toate obligațiile sale de plată, inclusiv comisioanele și comisioanele datorate în temeiul Acordului;

(e) Cererea de tragere a fost făcută în conformitate cu termenii Clauzei 3.2 (Cerere de tragere);

(f) fiecare reprezentare dată de Împrumutat în legătură cu Clauza 10 (Declarații și garanții) este adevărată.

3. TRAGEREA FONDURILOR

3.1 Sume de tragere

Facilitatea va fi pusă la dispoziția Împrumutatului în timpul Perioadei de Disponibilitate, într-o singură tragere.

Valoarea tragerii propuse va fi de douăzeci și cinci de milioane de euro (25.000.000 EUR).

3.2 Cerere de tragere

Cu condiția ca condițiile prevăzute în Clauza 2.4 (Condiții suspensive) sunt satisfăcute, Împrumutatul poate apela la Facilitate prin transmiterea către Creditor a unei Cereri de tragere completate în mod corespunzător. Cererea de tragere va fi transmisă de către Împrumutat directorului biroului AFD la adresa specificată în Clauza 16.1 (În scris și adrese și adrese).

Cererea de tragere este irevocabilă și va fi considerată ca fiind completată în mod corespunzător dacă:

(a) Cererea de tragere este în esență în forma prevăzută în Anexa 5A *(Formularul cererii de tragere)*;

(b) Cererea de tragere este primită de Creditor cel târziu cu cincisprezece (15) zile lucrătoare înainte de Termenul limită pentru tragere;

(c) Data de tragere este o zi lucrătoare care se încadrează în perioada de disponibilitate;

(d) valoarea tragerii este conformă cu Clauza 3.1; și

(e) toate documentele prevăzute în partea II a Anexei 4 în scopul tragerii sunt atașate la Cererea de tragere, respectă Programul menționat mai sus și cerințele Clauzei 3.4 (Mecanismul de plată) și sunt satisfăcătoare în formă și fond pentru Creditor.

3.3 Finalizarea plății

Sub rezerva clauzei 14.7 (Întreruperea sistemelor de plată), dacă fiecare dintre condițiile prevăzute în clauza 2.4 (Condiții suspensive) din prezentul Acord, Creditorul va pune la dispoziția Împrumutatului Tragerea solicitată cel târziu la Data Tragerii.

Creditorul va furniza Împrumutatului o scrisoare de confirmare a tragerii, în mod substanțial, în forma prevăzută în Anexa 5B.

3.4 Mecanismul de plată

Încasările obținute din tragere vor fi plătite în contul deschis pe numele Împrumutatului la Banca Națională a Moldovei ("Contul Împrumutatului") și ale cărui detalii sunt furnizate în Anexa 1A (*Definiții*).

3.5 Termenul limită pentru tragerea fondurilor

Tragerea integrală a mecanismului va avea loc cel târziu la termenul limită de tragere.

În cazul în care tragerea completă nu are loc până la data menționată mai sus, Creditorul poate anula Facilitatea în conformitate cu clauza 8.4 (Anularea de către creditor).

Termenul limită pentru tragere nu poate fi amânat fără acordul prealabil al Creditorului.

Orice amânare a Termenului limită de tragere va fi (i) supusă noilor condiții financiare aplicabile Tragerii Creditului Disponibil și (ii) formalizată în scris între Părți.

4. DOBÂNDA

4.1 Rata dobânzii

4.1.1 Selectarea ratei dobânzii

Împrumutatul poate selecta o rată a dobânzii fixă sau o rată a dobânzii variabilă pentru tragere, care se va aplica sumei stabilite în cererea de tragere relevantă, prin indicarea ratei dobânzii selectate, adică fixă sau variabilă, în cererea de tragere transmisă creditorului în mod substanțial în forma prevăzută în Anexa 5A (*Formular de cerere de tragere*), sub rezerva următoarelor condiții:

(a) Rata dobânzii flotantă

Împrumutatul poate selecta o rată a dobânzii variabilă, care va fi rata procentuală anuală, fiind totalul de:

- EURIBOR la șase luni sau, după caz, Valoarea de referință de înlocuire plus orice marjă de ajustare, astfel cum este determinată în conformitate cu prevederile clauzei 5 (Modificarea calculului dobânzii) din Acord; și
- Marja.

Fără a aduce atingere celor de mai sus, pentru orice tragere, în cazul în care prima Perioadă a Dobânzii este mai mică de o sută treizeci și cinci (135) de zile, EURIBORUL aplicabil va fi:

- EURIBOR de o lună sau, după caz, înlocuirea Reper plus orice marjă de ajustare, determinată în conformitate cu prevederile Clauză 5 (Modificarea calculului dobânzii) din Acord, dacă prima Perioadă de dobândă este mai mică de șaizeci (60) de zile; sau
- Trei-lună EURIBOR sau, după caz, Indicele de referință de înlocuire plus orice Marjă de ajustare, astfel cum este determinată în conformitate cu prevederile Clauzei 5 (Modificarea calculului dobânzii) din Acord, dacă prima Perioadă de dobândă este cuprinsă între șaizeci (60) de zile și o sută treizeci și cinci (135) de zile.

(b) Rata fixa a dobanzii

Cu condiția că valoarea unei Trageri solicitate să fie egală sau mai mare de trei milioane de euro (3.000.000 EUR), Împrumutatul poate selecta o Dobândă fixă pentru o astfel de Tragere solicitată. Rata fixă a dobânzii va fi rata fixă de referință majorată sau scăzută de orice fluctuație a ratei indicelui pentru perioada de la data de stabilire a ratei de semnare și data de stabilire a ratei pentru fiecare tragere.

Împrumutatul poate specifica în Cererea de tragere o sumă maximă pentru rata dobânzii fixă. În cazul în care rata fixă a dobânzii, calculată la data de stabilire a ratei, depășește suma maximă pentru rata fixă a dobânzii specificată în cererea de tragere relevantă, o astfel de cerere de tragere va fi anulată, iar suma de tragere specificată în cererea de tragere anulată va fi creditată în creditul disponibil.

4.1.2 Rata minimă a dobânzii

Rata dobânzii determinată în conformitate cu Clauza 4.1.1 (Selectarea ratei dobânzii), indiferent de opțiunea aleasă, nu trebuie să fie mai mică de zero virgulă douăzeci și cinci la sută (0,25%) pe an, fără a aduce atingere oricărei scăderi a ratei dobânzii.

4.1.3 Conversia de la o rată a dobânzii variabilă la o rată a dobânzii fixă

(a) Conversia ratei la cererea Împrumutatului sau conversia la inițiativa Creditorului în caz de Restructurare

Împrumutatul poate solicita în orice moment ca Creditorul să convertească Rata Dobânzii variabilă aplicabilă unei Trageri sau mai multor Trageri într-o Rată a Dobânzii fixă, cu condiția ca valoarea unei astfel de Trageri sau valoarea agregată a Tragerilor (după caz) să fie egală sau mai mare de trei milioane de euro (3.000.000 EUR).

În acest scop, Împrumutatul va trimite Creditorului o Cerere de Conversie a Ratei în forma prevăzută în Anexă 5C Împrumutatul poate specifica în Scrisoarea de conversie a ratei o sumă maximă pentru rata fixă a dobânzii. Dacă rata fixă a dobânzii calculată la data de stabilire a ratei depășește suma maximă pentru rata fixă a dobânzii specificată de împrumutat în cererea de conversie a ratei, o astfel de cerere de conversie a ratei va fi anulată automat.

Rata fixă a dobânzii va intra în vigoare la două (2) zile lucrătoare de la data stabilirii ratei.

În cazul unei Restructurări sau a unei Restructurări propuse care afectează Împrumutatul și care ar putea avea un impact asupra Creditului și pentru a facilita finalizarea Restructurării în interesul Părților, Creditorul poate converti Rata Dobânzii variabilă într-o Rată a Dobânzii fixă aplicabilă uneia sau mai multor Trageri. Creditorul va informa Împrumutatul cu privire la orice astfel de conversie.

(b) Mecanismul de conversie a ratei

Rata fixă a dobânzii aplicabilă Drawdown-ului (tragerilor) relevante va fi determinată în conformitate cu Clauza 4.1.1 (b) (Rata fixa a dobanzii) de mai sus la data de stabilire a ratei menționată la litera (a) de mai sus.

Creditorul va trimite Împrumutatului o scrisoare de confirmare a Conversiei Ratei în forma stabilită în Anexă *5D*.

O conversie a ratei este finală și se efectuează fără costuri.

4.2 Calculul și plata dobânzii

Împrumutatul va plăti dobânda acumulată la Tragere la fiecare dată de plată.

Valoarea dobânzii plătibile de către Împrumutat la o Data de Plată relevantă şi pentru o Perioadă de Dobândă relevantă va fi egală cu suma oricărei dobânzi datorate de Împrumutat la valoarea Principalului restant pentru fiecare tragere. Dobânda datorată de Împrumutat pentru fiecare Tragere va fi calculată pe baza:

(a) principalul restant datorat de Împrumutat cu privire la Tragerea relevantă la Data Plăţii imediat anterioară sau, în cazul primei Perioade de Dobândă, la Data de Tragere corespunzătoare;

(b) numărul exact de zile care s-au acumulat în timpul perioadei de dobândă relevante pe baza unui an de trei sute şaizeci (360) de zile; şi

(c) rata dobânzii aplicabilă determinată în conformitate cu prevederile clauzei 4.1 *(rata dobânzii).*

4.3 Întârzierea plăţii şi dobânzile de întârziere

(a) Dobânzi de întârziere şi de întârziere la toate sumele datorate şi neplătite (cu excepţia dobânzilor)

În cazul în care Împrumutatul nu plăteşte orice sumă plătibilă de către acesta Creditorului în temeiul prezentului Acord (fie că este vorba de o plată a principalului, o Indemnizaţie de plată anticipată, orice costuri, taxe şi cheltuieli de orice fel prevăzute în prezentul Acord, cu excepţia oricăror dobânzi restante neplătite) la data scadentă, dobânda se va acumula pentru suma restantă, în măsura permisă de lege, de la data scadentă până la data plăţii efective (atât înainte, cât şi după o hotărâre arbitrală, dacă este cazul) la rata dobânzii aplicabilă perioadei curente a dobânzii (dobândă de întârziere) crescută cu trei virgulă cinci la sută (3,5%) (dobândă de întârziere). Nu va fi necesară nicio notificare prealabilă oficială din partea Creditorului.

(b) Dobânzi de întârziere şi de întârziere la dobânzile restante neplătite

Dobânda care nu a fost plătită la data scadentă va fi capitalizată şi va purta dobândă, în măsura permisă de lege, la rata dobânzii aplicabilă perioadei de dobândă în curs (dobândă de întârziere), majorată cu trei virgulă cinci la sută (3,5%) (dobândă de întârziere), în măsura în care această dobândă a fost scadentă şi plătibilă timp de cel puţin un (1) an. Nu va fi necesară nicio notificare prealabilă oficială din partea Creditorului.

Împrumutatul va plăti orice dobândă restantă în temeiul prezentei clauze 4.3 (Întârzierea plăţii şi dobânzile de întârziere) imediat la cererea creditorului sau la fiecare dată de plată următoare datei scadente pentru plata restantă.

(c) Primirea oricărei plăţi a dobânzilor de întârziere sau a dobânzii de întârziere de către Creditor nu va implica acordarea oricărei prelungiri de plată către Împrumutat şi nici nu va funcţiona ca o renunţare la oricare dintre drepturile Creditorului în temeiul prezentului document.

4.4 Comunicarea ratelor dobânzilor

Creditorul va notifica prompt Împrumutatul cu privire la determinarea fiecărei Rate a Dobânzii în conformitate cu prezentul Acord.

4.5 Rata globală efectivă

Pentru a se conforma articolelor L. 314-1-L.314-5 şi R.314-1 *şi următoarele* din Codul consumatorului francez şi L. 313-4 din Codul monetar şi financiar francez, Creditorul informează Împrumutatul, iar Împrumutatul acceptă, că rata globală efectivă (*taux effectif global*) aplicabilă Facilităţii poate fi evaluată la o rată anuală de trei virgulă şaptezeci şi trei la sută (3,73%) pe baza unui an de trei sute şaizeci şi cinci (365) de zile şi a unei perioade de dobândă de şase (6) luni, la o rată a perioadei de unu virgulă optezi şi cinci la sută (1,85%), sub rezerva următoarelor:

(a) Tarifele de mai sus sunt date doar în scop informativ;

(b) Ratele de mai sus se calculează pe baza următoarelor că:

(1) retragerea facilităţii este integrală la rată fixă la data semnării;

(2) nicio tragere pusă la dispoziţia împrumutatului nu va purta dobândă la rata variabilă; şi

(3) rata fixă pe durata facilităţii ar trebui să fie egală cu trei virgule cincizeci şi opt % (3,58 %) pe an;

(c) ratele de mai sus iau în considerare taxele şi costurile plătibile de Împrumutat în temeiul prezentului Acord, presupunând că aceste taxe şi costuri vor rămâne fixe şi se vor aplica până la expirarea termenului prezentului Acord.

(d) Pentru evitarea oricărui dubiu, rata globală efectivă (*taux effectif global*) este o rată orientativă care nu va fi rata dobânzii aplicabilă pentru o tragere în cadrul unei perioade de dobândă. Aceste informaţii sunt ilustrative şi se bazează pe anumite ipoteze care nu sunt obligatorii pentru Creditor în viitor.

5. MODIFICAREA CALCULULUI DOBANZII

5.1 Perturbarea pieţei

(a) Dacă un eveniment de perturbare a pieţei afectează piaţa interbancară din zona euro şi este imposibil:

(1) pentru rata fixă a dobânzii, pentru a determina rata fixă a dobânzii aplicabilă unei trageri sau

(2) pentru rata variabilă a dobânzii, pentru a determina EURIBOR aplicabil pentru perioada dobânzii relevantă;

Creditorul va informa Împrumutatul.

(b) La producerea evenimentului descris la paragraful (a) de mai sus, rata dobânzii aplicabilă, după caz, pentru retragerea relevantă sau pentru perioada dobânzii relevantă va fi suma următoarele:

(1) Marja; şi

(2) rata procentuală pe an corespunzătoare costului pentru Creditor de finanţare a Drawdown-ului (Tragerilor) relevante din orice sursă pe care o poate selecta în mod rezonabil. O astfel de rată va fi notificată Împrumutatului cât mai curând posibil şi, în orice caz, înainte de (1)

prima dată de plată a dobânzii datorate în temeiul unei astfel de trageri pentru rata dobânzii fixe sau (2) data plății pentru dobânda datorată în cadrul unei astfel de perioade de dobândă pentru rata variabilă a dobânzii.

5.2 Înlocuirea ratei de ecran

5.2.1 Definiții

"Organism relevant de nominalizare" înseamnă orice bancă centrală, autoritate de reglementare, autoritate de supraveghere, grup de lucru sau comitet sponsorizat sau prezidat sau constituit la cererea oricăruia dintre aceștia.

"Eveniment de înlocuire a ratei de ecran" înseamnă oricare dintre următoarele evenimente sau serii de evenimente:

(a) definiția, metodologia, formula sau mijloacele de determinare a ratei de screening s-au schimbat semnificativ;

(b) este adoptată o lege sau un regulament care interzice utilizarea Ratei de ecranizare, precizându-se, pentru evitarea oricărui dubiu, că producerea acestui eveniment nu va constitui un eveniment obligatoriu de plată în avans;

(c) administratorul ratei de ecranizare sau supraveghetorul acestuia anunță public:

(1) că a încetat sau va înceta să furnizeze Tariful de ecran permanent sau pe termen nelimitat și, în acel moment, niciun administrator succesor nu a fost nominalizat public pentru a continua să furnizeze respectivul Tarif de ecran;

(2) că tariful de ecranizare a încetat sau va înceta să mai fie publicat permanent sau pe termen nelimitat; sau

(3) că rata de ecran nu mai poate fi utilizată (fie acum sau în viitor);

(d) se face un anunț public cu privire la falimentul administratorului respectivului Screen Rate sau la orice altă procedură de insolvență împotriva acestuia și, la acel moment, niciun administrator succesor nu a fost desemnat public pentru a continua să furnizeze acel Screen Rate; sau

(e) în opinia creditorului, rata de ecranizare a încetat să mai fie utilizată într-o serie de tranzacții de finanțare comparabile.

"Tarif de screening" înseamnă EURIBOR sau, în urma înlocuirii acestui tarif cu un Indice de referință de înlocuire, Indice de referință de înlocuire.

"Data înlocuirii ratei de ecran" înseamnă:

- în ceea ce privește evenimentele menționate la punctele a), d) și e) din definiția de mai sus a evenimentului de înlocuire a ratei de ecranare, data la care creditorul are cunoștință de apariția unui astfel de eveniment și,

- în ceea ce privește evenimentele menționate la punctele b) și c) ale definiției de mai sus a Evenimentului de înlocuire a Ratei de ecran, data după care utilizarea Ratei de ecran va fi interzisă sau data la care administratorul Ratei de ecran încetează permanent sau pe termen nelimitat să furnizeze Tariful de ecran sau data după care Tariful de ecran nu mai poate fi utilizat.

5.2.2 Fiecare Parte recunoaşte şi este de acord în beneficiul celeilalte Părţi că, în cazul în care are loc un Eveniment de Înlocuire a Ratei de Screening şi pentru a menţine echilibrul economic al Acordului, Creditorul poate înlocui Tariful de Screening cu o altă rată ("**Benchmark de înlocuire**") care poate include o marjă de ajustare pentru a evita orice transfer de valoare economică între părţi (dacă este cazul) ("**Marja de ajustare**") şi Creditorul vor stabili data de la care Valoarea de referinţă de înlocuire şi, dacă este cazul, Marja de ajustare vor înlocui Rata de filtrare şi orice alte modificări ale Acordului necesare ca urmare a înlocuirii Ratei de protecţie cu Indicele de referinţă de înlocuire.

5.2.3 Determinarea Indicelui de Referinţă de Înlocuire şi modificările necesare se vor face cu bună-credinţă şi luând în considerare, (i) recomandările oricărui Organism de Nominalizare Relevant, sau (ii) recomandările administratorului Ratei de Screening, sau (iii) soluţia din industrie recomandată de asociaţiile profesionale din sectorul bancar sau, (iv) practica de piaţă observată într-o serie de tranzacţii de finanţare comparabile la data înlocuirii.

5.2.4 În cazul înlocuirii Ratei de Ecranare, Creditorul va notifica prompt Împrumutatul cu privire la termenii şi condiţiile de înlocuire a Ratei de Ecran cu Valoarea de Referinţă de Înlocuire, care va fi aplicabilă Perioadelor de Dobândă care încep la cel puţin două Zile Lucrătoare de la Data de Înlocuire a Ratei de Ecran.

5.2.5 Prevederile clauzei 5.2 (Înlocuirea ratei de ecran) va prevala asupra prevederilor clauzei 5.1 (Perturbarea pieţei).

6. COMISIOANE

6.1 Comision de angajament

De la data care cade la o sută optzeci (180) de zile calendaristice după data semnării, se va calcula o taxă de angajament de zero virgulă cinci la sută (0,5%) pe an.

Prima plată cu privire la un astfel de comision de angajament va fi datorată de către Împrumutat Creditorului numai de la Data intrării în vigoare a prezentului Acord.

Comisionul de angajament se calculează la rata specificată mai sus şi se calculează proporţional cu numărul real de zile scurse pe suma: (i) facilităţii disponibile şi (ii) cuantumului oricăror cereri de tragere în aşteptare.

Primul comision de angajament se calculează pentru perioada cuprinsă între (i) data care cade după o sută optezeci (180) de zile de la data semnării (exclusă) şi (ii) data imediat următoare (inclusă). Comisioanele de angajament ulterioare se calculează pentru perioadele care încep în ziua imediat următoare unei date de plată (inclusă) şi se termină la următoarea dată de plată (inclusă).

Comisionul de angajament acumulat va fi plătibil după Data intrării în vigoare (i) la fiecare Data plăţii, atât timp cât Facilitatea disponibilă este mai mare de zero; (ii) la Data Plăţii următoare ultimei zile a Perioadei de Retragere; şi (iii) în cazul în care Creditul disponibil este anulat în întregime, la Data plăţii următoare datei efective a unei astfel de anulări.

6.2 Comision unic

În termen de maximum treizeci de zile calendaristice de la Data intrării în vigoare şi, în orice caz, înainte de data Tragerii, Împrumutatul va plăti Creditorului un commission unic de zero virgulă cincizeci la sută (0,50%) calculat din suma maximă a Facilităţii.

7. RAMBURSARE

După expirarea Perioadei de grație, Împrumutatul va rambursa Creditorului suma principală a Facilității în douăzeci (20) de rate semestriale, scadente și plătibile la fiecare Data Plății.

Prima tranșă este scadentă și plătibilă la 20 septembrie 2030 , iar ultima tranșă este scadentă și plătibilă la 20 martie 2040. Înainte de fiecare dată de plată, creditorul va înmâna împrumutatului o notificare de plată.

La sfârșitul Perioadei de tragere, Creditorul va furniza Împrumutatului un grafic de amortizare în ceea ce privește Facilitatea, luând în considerare, dacă este cazul, orice potențială anulare a Facilității în conformitate cu Clauzele 8.3 (Anularea de către Împrumutat) și/sau 8.4 (Anularea de către creditor).

8. PLATA IN AVANS ȘI ANULARE

8.1 Plata voluntară în avans

Împrumutatul nu va avea dreptul să plătească în avans întreaga facilitate sau o parte a Facilității înainte de expirarea Perioadei de grație. Începând cu ziua următoare expirării Perioadei de grație, Împrumutatul poate plăti în avans integral sau parțial Facilitatea, sub rezerva următoarelor condiții:

(a) Împrumutatul va notifica Creditorul cu privire la intenția sa de a plăti în avans cu cel puțin treizeci (30) de zile lucrătoare cu o notificare scrisă și irevocabilă înainte de data de plată anticipată prevăzută;

(b) suma care urmează să fie plătită în avans este egală cu una sau mai multe rate din principal;

(c) data de plată în avans prevăzută va fi o dată de plată;

(d) toate plățile în avans se vor efectua împreună cu plata dobânzii acumulate, a oricăror taxe, despăgubiri și costuri aferente în legătură cu suma plătită în avans, așa cum este prevăzut în prezentul acord;

(e) nu există nicio sumă restantă restantă; și

(f) în cazul unei plăți parțiale în avans, Împrumutatul trebuie să fi furnizat dovezi, satisfăcătoare pentru Creditor, că are suficientă finanțare angajată disponibilă în scopul finanțării Programului, așa cum este stabilit în Planul de finanțare.

La Data plății la care se efectuează plata anticipată, Împrumutatul va plăti întreaga sumă a Despăgubirilor de plată anticipată datorate și plătibile în conformitate cu Clauza 9.3 (Despăgubire pentru plata anticipată).

8.2 Plată în avans obligatorie

Împrumutatul va plăti imediat în avans integral sau parțial Facilitatea la primirea unei notificări din partea Creditorului care îl informează pe Împrumutat cu privire la oricare dintre următoarele evenimente:

(a) Ilegalitate: devine ilegal ca Creditorul în conformitate cu legea aplicabilă să își îndeplinească oricare dintre obligațiile prevăzute de prezentul Acord sau să finanțeze sau să întrețină Facilitatea;

(b) Decizii și instrucțiuni ale statului francez: Guvernul francez și-a anunțat intenția sau a decis să rupă, să suspende sau să întrerupă integral sau parțial relațiile sale diplomatice și/sau cooperarea cu Împrumutatul sau cu Guvernul țării Împrumutatului; sau Împrumutatul a rupt sau a anunțat că va întrerupe integral sau parțial relațiile sale diplomatice și/sau cooperarea cu Franța.

(c) Implicit: Creditorul declară un Eveniment de Neîndeplinire a Obligațiilor în conformitate cu Clauza 13 (Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor);

În cazul fiecăruia dintre evenimentele specificate la alineatele (a) și (b) de mai sus, Creditorul își rezervă dreptul, după ce a notificat Împrumutatul în scris, de a-și exercita drepturile în calitate de creditor în modul specificat la paragraf (b) de clauză 13.2 (Accelerație).

8.3 Anularea de către Împrumutat

Înainte de Termenul limită pentru retragere, Împrumutatul poate anula integral sau parțial Creditul disponibil prin notificarea Creditorului cu o notificare prealabilă de trei (3) zile lucrătoare.

La primirea unei astfel de notificări de anulare, Creditorul va anula suma notificată de către Împrumutat, cu condiția ca cheltuielile, așa cum sunt specificate în Planul de finanțare, să fie acoperite într-o manieră satisfăcătoare pentru Creditor, cu excepția cazului în care Programul este abandonat de către Împrumutat.

8.4 Anularea de către creditor

Creditul disponibil va fi anulat imediat la livrarea unei notificări către Împrumutat, care va intra în vigoare imediat, dacă:

(a) Creditul disponibil nu este egal cu zero la termenul limită pentru retragere;

(b) un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor a avut loc și continuă; sau

(c) un eveniment menționat în clauză 8.2 (Plată în avans obligatorie) a avut loc;

cu excepția cazului în care, în cazul alineatului (a) din prezenta clauză 8.4 (Anularea de către creditor), Creditorul a propus amânarea Termenului limită pentru Tragere pe baza noilor condiții financiare care se vor aplica oricăror Trageri în cadrul Creditului Disponibil, iar Împrumutatul a fost de acord cu propunerea.

8.5 Restricții

Orice notificare de plată în avans sau de anulare dată de o parte în temeiul prezentei clauze 8 (Plată în avans și anulare) va fi irevocabil și, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord, orice astfel de notificare va specifica data sau datele la care trebuie efectuată plata în avans sau anularea relevantă și valoarea plății în avans sau a anulării.

Împrumutatul nu va plăti în avans sau anula integral sau parțial Facilitatea decât la momentele și în modul prevăzut în mod expres în prezentul Acord.

Orice plată în avans în temeiul prezentului Acord se va face împreună cu plata (i) dobânzii acumulate la suma plătită în avans, (ii) comisioanelor restante și (iii) Despăgubirii de plată anticipată menționate în Clauză 9.3 (Despăgubire pentru plata anticipată) de mai jos.

Orice sumă de plată anticipată va fi aplicată la ratele rămase în ordinea inversă a scadenței.

Împrumutatul nu poate împrumuta integral sau parțial Facilitatea care a fost plătită în avans sau anulată.

9. OBLIGAȚII DE PLATA SUPLIMENTARE

9.1 Costuri și cheltuieli

9.1.1 În cazul în care este necesară o modificare a prezentului Acord, Împrumutatul va rambursa Creditorului orice costuri aplicabile suportate în legătură cu această modificare.

9.1.2 Împrumutatul va rambursa Creditorului toate costurile și cheltuielile (inclusiv taxele legale) suportate de acesta în legătură cu executarea sau păstrarea oricăruia dintre drepturile sale în temeiul prezentului Acord.

9.1.3 Împrumutatul va plăti direct sau, dacă este cazul, va rambursa Creditorului, suma tuturor costurilor și cheltuielilor sau comisioanelor de transfer în legătură cu transferul de fonduri către sau în contul Împrumutatului facturate de orice bancă (intermediară sau finală) aleasă de Împrumutat.

9.2 Despăgubire de anulare

Dacă Facilitatea este anulată integral sau parțial în conformitate cu termenii Clauzelor 8.3 (Anularea de către Împrumutat) și/sau 8.4 (Anularea de către creditor) punctele (a) și (b), Împrumutatul va plăti o indemnizație de anulare calculată la două puncte cincizeci la sută (2,50%) din suma anulată a Facilității.

Fiecare despăgubire de anulare va fi scadentă și plătibilă la Data plății imediat după anularea totală sau parțială a Facilității.

9.3 Despăgubire pentru plata anticipată

Din cauza oricăror pierderi suferite de Creditor ca urmare a plății în avans a întregii facilități sau a oricărei părți a Facilității în conformitate cu Clauzele 8.1 (Plata voluntară în avans) sau 8.2 (Plată în avans obligatorie), Împrumutatul va plăti Creditorului o despăgubire egală cu suma totală de:

- despăgubirea compensatorie pentru plata anticipată; și
- orice costuri care decurg din întreruperea oricăror tranzacții de swap de acoperire a dobânzii puse în aplicare de Creditor în legătură cu suma plătită în avans.

9.4 Impozite și taxe

9.4.1 Costuri de înregistrare

Nu se plătesc costuri de înregistrare sau alte taxe similare în ceea ce privește Acordul și orice potențială modificare a acestuia.

9.4.2 Impozit reținut la sursă

Împrumutatul se angajează ca toate plățile efectuate către Creditor în temeiul prezentului Acord să fie scutite de orice Impozit reținut la sursă.

În cazul în care legea impune o reținere la sursă, Împrumutatul se angajează să majoreze suma oricărei astfel de plăți la o astfel de sumă, ceea ce lasă Creditorului o sumă egală

cu plata care ar fi fost datorată dacă nu ar fi fost necesară plata impozitului reținut la sursă.

Împrumutatul va rambursa Creditorului toate cheltuielile și/sau Impozitele pentru contul Împrumutatului care au fost plătite de Creditor (dacă este cazul), cu excepția oricăror Taxe datorate în Franța.

9.5 Despăgubire valutară

În cazul în care orice sumă datorată de Împrumutat în temeiul prezentului Acord sau orice ordin, hotărâre sau hotărâre dată sau pronunțată în legătură cu o astfel de sumă, trebuie convertită din moneda în care acea sumă este plătibilă într-o altă monedă, în scopul:

(a) depunerea sau depunerea unei cereri sau a unei dovezi împotriva împrumutatului; sau

(b) obținerea sau executarea unui ordin, a unei hotărâri sau a unei hotărâri în legătură cu orice procedură de litigiu sau arbitraj;

Împrumutatul va despăgubi Creditorul și, în termen de trei (3) zile lucrătoare de la solicitarea Creditorului și în conformitate cu legea, va plăti Creditorului, valoarea oricărui cost, pierdere sau răspundere care decurge din sau ca urmare a conversiei, inclusiv orice discrepanță între: (A) cursul de schimb utilizat pentru a converti suma relevantă din prima monedă în a doua monedă; și (B) cursul de schimb sau ratele de schimb disponibile pentru Creditor la momentul primirii acelei sume. Această obligație de a despăgubi Creditorul este independentă de orice altă obligație a Împrumutatului în temeiul prezentului Acord.

Împrumutatul renunță la orice drept pe care îl poate avea în temeiul oricărei legi aplicabile de a plăti orice sumă datorată în temeiul prezentului Acord într-o monedă sau unitate monetară, alta decât cea în care este exprimată ca fiind plătibilă.

9.6 Date scadente

Orice despăgubire sau rambursare plătibilă de către Împrumutat către Creditor în temeiul prezentei Clauze 9 (Obligații de plată suplimentare) este scadentă și plătibilă la data plății imediat următoare circumstanțelor care au dat naștere despăgubirii sau rambursării relevante.

Fără a aduce atingere celor de mai sus, orice despăgubire care trebuie plătită în legătură cu o plată în avans în conformitate cu clauza 9.3 (Despăgubire pentru plata anticipată) este scadentă și plătibilă la data plății în avans relevante.

10. DECLARAȚII ȘI GARANȚII

Toate declarațiile și garanțiile stabilite în această clauză 10 (Declarații și garanții) sunt făcute de Împrumutat în beneficiul Creditorului la Data intrării în vigoare. Toate declarațiile și garanțiile din această clauză 10 (Declarații și garanții) sunt, de asemenea, considerate a fi făcute de către Împrumutat la data Solicitării de tragere, la Data Tragerii și la fiecare Data Plății, cu excepția declarațiilor repetate conținute în Clauza 10.9 sunt considerate a fi făcute de Împrumutat în legătură cu informațiile furnizate de Împrumutat de la data la care a fost făcută ultima declarație.

10.1 Putere și autoritate

Împrumutatul are puterea de a încheia, executa și livra prezentul Acord și de a îndeplini toate obligațiile avute în vedere. Împrumutatul a luat toate măsurile necesare pentru a autoriza încheierea, executarea și livrarea prezentului Acord.

10.2 Validitatea şi admisibilitatea ca probă

Cu excepţia adoptării unei legi de ratificare a prezentului Acord de către Parlamentul Republicii Moldova, care va avea loc după Data Semnării şi înainte de Data Intrării în Vigoare, toate Autorizaţiile necesare pentru a permite Împrumutatului să încheie şi să-şi exercite în mod legal drepturile şi să îşi respecte obligaţiile care îi revin în temeiul prezentului Acord au fost obţinute şi sunt în vigoare şi în vigoare, şi nu există circumstanţe care ar putea duce la revocarea, nereînnoirea sau modificarea, în totalitate sau parţial, a unor astfel de autorizaţii.

În special, această facilitate este inclusă în Legea bugetului împrumutatului. Cu toate acestea, includerea Mecanismului în programul anual de împrumuturi de stat sau în cadrul bugetar pe termen mediu nu va fi necesară pentru ca Împrumutatul să încheie în mod legal şi să fie pe deplin obligat de prezentul Acord.

10.3 Dispoziţii cu caracter obligatoriu

Obligaţiile asumate de Împrumutat în temeiul prezentului Acord respectă toate legile şi reglementările aplicabile Împrumutatului în jurisdicţia sa şi sunt obligaţii legale, valabile, obligatorii şi executorii care intră în vigoare în conformitate cu termenii lor sindici.

10.4 Fără taxe de depunere sau timbru

În conformitate cu legile jurisdicţiei Împrumutatului, nu este necesar ca acest Acord să fie depus, înregistrat sau înregistrat la orice instanţă sau altă autoritate din jurisdicţia respectivă sau ca orice taxe sau taxe de ştampilă, înregistrare sau similare să fie plătite pentru sau în legătură cu prezentul Acord sau tranzacţiile avute în vedere în acesta.

10.5 Transferul de fonduri

Toate sumele datorate de Împrumutat Creditorului în temeiul prezentului Acord, fie ca principal sau dobândă, dobândă de întârziere, Despăgubire de anulare, Despăgubire de plată anticipată, costuri şi cheltuieli incidentale sau orice altă sumă sunt liber convertibile şi transferabile.

Această declaraţie va rămâne în vigoare şi în vigoare până la rambursarea integrală a tuturor sumelor datorate Creditorului.

Împrumutatul va obţine euro necesari pentru respectarea acestei declaraţii în timp util.

10.6 Lipsa conflictului cu alte obligaţii

Încheierea şi executarea de către Împrumutat a prezentului Acord şi tranzacţiile avute în vedere de acesta nu intră în conflict cu nicio lege sau reglementare internă sau străină aplicabilă acestuia, cu documentele sale constituţionale (sau orice documente similare) sau cu orice acord sau instrument obligatoriu pentru Împrumutat sau care afectează oricare dintre activele sale.

10.7 Legea aplicabilă şi asigurarea respectării legislaţiei

Orice hotărâre obţinută în legătură cu prezentul Acord, reglementată de legea franceză, într-o instanţă franceză sau orice hotărâre a unui tribunal arbitral va fi recunoscută şi executată în jurisdicţia Împrumutatului, sub rezerva normelor procedurale obligatorii ale Republicii Moldova privind executarea hotărârilor judecătoreşti străine sau a sentinţelor arbitrale străine.

10.8 Neîndeplinirea obligaţiilor

Niciun eveniment de neîndeplinire a obligaţiilor nu continuă sau este rezonabil probabil să apară.

Nicio încălcare a Împrumutatului nu continuă în legătură cu orice alt acord care îl leagă sau care afectează oricare dintre activele sale, care are sau este în mod rezonabil probabil să aibă un Efect Negativ Semnificativ.

10.9 Lipsa caracterului înșelător al informațiilor

Toate informațiile și documentele furnizate de Împrumutat Creditorului au fost adevărate, exacte și actualizate la data la care au fost furnizate sau, dacă este cazul, la data la care se declară că au fost furnizate și nu au fost modificate, revocate, anulate sau reînnoite în condiții revizuite și nu induc în eroare în niciun aspect semnificativ ca urmare a unei omisiuni, apariția unor circumstanțe noi sau divulgarea sau nedivulgarea oricăror informații.

10.10 Clasamentul Pari Passu

Obligațiile de plată ale Împrumutatului în temeiul prezentului Acord sunt cel puțin *egale în* ceea ce privește dreptul de plată cu toate celelalte Datorii financiare negarantate prezente și viitoare ale Împrumutatului, cu excepția acelor obligații care pot fi preferate de prevederile legale care sunt de aplicare obligatorie, cu condiția ca Împrumutatul să nu aibă nicio obligație de a efectua plăți egale sau rateabile în orice moment cu privire la orice altă Datorie Financiară și, în special, nu va avea nicio obligație de a plăti alte Datorii Financiare în același timp sau ca o condiție pentru plata sumelor datorate în temeiul prezentului Acord și invers.

10.11 Originea licită a fondurilor și practicile interzise

Împrumutatul declară și garantează că:

(a) fondurile care sunt sau vor fi investite în Program, dacă există, altele decât cele ale Facilității sunt în întregime din bugetul statului;

(b) Programul nu a dat naștere la nicio practică interzisă și;

(c) nu a comis și nu a participat la niciun act contrar legislației aplicabile în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

10.12 Fără efecte adverse semnificative

Împrumutatul declară și garantează că niciun eveniment sau circumstanță care ar putea avea un efect negativ semnificativ nu a avut loc sau este probabil să apară.

11. ANGAJAMENTE

Angajamentele din prezenta Clauza 11 (*Angajamente*) intră în vigoare la Data semnării, cu excepția obligațiilor financiare care vor intra în vigoare la Data intrării în vigoare. Acestea rămân în vigoare și în vigoare atât timp cât orice sumă restantă este în temeiul prezentului acord.

11.1 Respectarea legilor, reglementărilor și obligațiilor

Împrumutatul trebuie să se conformeze

(a) în toate privințele cu toate legile și reglementările la care este supus și/sau Programul, în special în legătură cu toate legile aplicabile privind achizițiile, protecția mediului, siguranța și munca și prevenirea și combaterea practicilor interzise; și

(b) cu toate obligațiile care îi revin în temeiul prezentului acord.

11.2 Autorizații

Împrumutatul trebuie să obțină, să respecte și să facă cu promptitudine tot ceea ce este necesar pentru a menține în vigoare și efectiv orice Autorizație necesară în temeiul oricărei legi sau reglementări aplicabile pentru a-i permite să își îndeplinească obligațiile care îi revin în temeiul prezentului Acord și pentru a asigura legalitatea, validitatea, aplicabilitatea și admisibilitatea acestora ca probe.

11.3 Implementarea și menținerea programului

Împrumutatul trebuie:

implementarea Programului în conformitate cu principiile de siguranță general acceptate și în conformitate cu standardele tehnice în vigoare; și

menținerea activelor programului în conformitate cu toate legile și reglementările aplicabile și în condiții bune de funcționare și întreținere și utilizarea acestor active în conformitate cu scopul lor și cu toate legile și reglementările aplicabile.

11.4 Responsabilitate socială și de mediu

11.4.1 Punerea în aplicare a măsurilor sociale și de mediu

Pentru a promova dezvoltarea durabilă, părțile convin că este necesar să se promoveze respectarea standardelor de mediu și de muncă recunoscute la nivel internațional, inclusiv a convențiilor fundamentale ale Organizației Internaționale a Muncii (**"OIM"**) și a legilor și reglementărilor internaționale de mediu aplicabile în jurisdicția împrumutatului. În acest scop, împrumutatul trebuie:

în ceea ce privește activitățile sale comerciale:

(a) să respecte standardele internaționale pentru protecția mediului și legislația muncii, în special convențiile fundamentale ale OIM și convențiile internaționale de mediu, în conformitate cu legile și reglementările aplicabile ale țării în care este implementat proiectul.

în ceea ce privește Programul:

(b) să pună în aplicare măsuri de atenuare adecvate specifice programului, așa cum sunt definite în contextul politicii de management al riscurilor sociale și de mediu ale programului și să fie descrise în ESCP atașat ca anexa 8;

(c) să solicite Furnizorilor desemnați pentru implementarea Programului, să aplice măsurile de atenuare prevăzute la paragraful (c) de mai sus și să se asigure ca subcontractanții lor (dacă există) să respecte toate aceste măsuri și să ia toate măsurile adecvate în cazul neimplementării unor astfel de măsuri de atenuare; și

(d) să furnizeze creditorului rapoarte anuale de monitorizare în legătură cu ESCP.

În plus, Împrumutatul se angajează să respecte standardele naționale de protecție socială aplicabile în Republica Moldova, inclusiv, dar fără a se limita la:

- Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți;
- Legea nr. 123/2010 privind asistența socială;
- Legea 156/1998 privind sistemul public de pensii;

-Orice alte legi şi reglementări naţionale relevante care stabilesc standarde pentru protecţia socială a cetăţenilor, asigurându-se că toate activităţile desfăşurate în cadrul programului respectă atât standardele internaţionale, cât şi cele naţionale.

11.4.2 Managementul plângerilor sociale şi de mediu

Împrumutatul (i) confirmă că a primit o copie a Procedurilor de gestionare a plângerilor ES şi a luat act de termenii acesteia, în special în ceea ce priveşte acţiunile care pot fi întreprinse de Creditor în cazul în care o terţă parte depune o plângere şi (ii) recunoaşte că Procedurile de gestionare a reclamaţiilor ES au avut, între Împrumutat şi Creditor, acelaşi efect obligatoriu din punct de vedere contractual ca şi prezentul Acord.

Împrumutatul autorizează în mod expres Creditorul să dezvăluie experţilor (aşa cum sunt definiţi în Procedurile de gestionare a reclamaţiilor ES) şi părţilor implicate în auditul de conformitate şi/sau procedura de soluţionare a litigiilor, documentele programului privind aspectele sociale şi de mediu necesare pentru procesarea reclamaţiei de mediu şi sociale (aşa cum sunt definite în procedurile de gestionare a reclamaţiilor ES), inclusiv, fără limitare, pe cele enumerate în Anexa 7 (*Lista neexhaustivă a documentelor de mediu şi sociale pe care Împrumutatul permite să le dezvăluie în legătură cu procedurile de gestionare a plângerilor ES*).

11.5 Clasamentul Pari Passu

Împrumutatul se va asigura că obligaţiile sale de plată în temeiul prezentului Acord au un rang cel puţin egal în ceea ce priveşte dreptul de plată cu toate celelalte Datorii financiare negarantate prezente şi viitoare ale Împrumutatului, cu condiţia ca Împrumutatul să nu aibă nicio obligaţie de a efectua plăţi egale sau impozabile în orice moment cu privire la orice altă Datorie Financiară şi, în special, nu va avea nicio obligaţie de a plăti alte Datorii Financiare în acelaşi timp sau ca o condiţie pentru plata sumelor datorate în temeiul prezentului Acord şi invers.

11.6 Angajament negativ

Împrumutatul nu va crea sau permite să subzistă nicio Garanţie (alta decât Garanţia Permisă) asupra tuturor sau oricărei părţi a activelor sau veniturilor sale existente sau viitoare pentru a garanta orice Datorie Financiară a Împrumutatului, cu excepţia cazului în care, în acelaşi timp sau înainte de aceasta, obligaţiile Împrumutatului în temeiul prezentului Acord sunt garantate în mod egal şi rateal cu acesta sau au beneficiul unui alt aranjament care poate fi aprobat de Creditor.

11.7 Evaluarea programului

Împrumutatul recunoaşte că Creditorul poate efectua sau procura ca o terţă parte să efectueze în numele său o evaluare a Programului. Feedback-ul din această evaluare va fi utilizat pentru a produce un raport care să conţină informaţii despre Program, cum ar fi: valoarea totală şi durata finanţării, obiectivele Programului, rezultatele cuantificate aşteptate şi realizate ale Programului, evaluarea relevanţei, eficacităţii, impactului şi viabilităţii/sustenabilităţii Programului, principalele concluzii şi recomandări.

Obiectivul principal al evaluării va fi articularea unei judecăţi credibile şi independente cu privire la aspectele-cheie ale relevanţei, implementării (eficienţei) şi efectelor (eficacitate, impact şi durabilitate).

Evaluatorii vor trebui să ia în considerare în mod echilibrat diferitele puncte de vedere legitime care pot fi exprimate şi să efectueze evaluarea în mod imparţial.

Împrumutatul va fi implicat cât mai îndeaproape în evaluare, de la redactarea Termenilor de Referință până la înmânarea raportului final.

Împrumutatul este de acord cu publicarea acestui raport, în special pe site-ul Creditorului.

11.8 Lista de sancțiuni și embargo

Împrumutatul trebuie:

(a) să se asigure că niciun fond sau resursă economică a programului nu este pus la dispoziție, direct sau indirect, pentru sau în beneficiul persoanelor, grupurilor sau entităților enumerate pe orice listă de sancțiuni financiare; și

(b) să nu finanțeze, să achiziționeze sau să furnizeze bunuri sau să intervină în sectoare care fac obiectul unui embargo din partea Organizației Națiunilor Unite, a Uniunii Europene sau a Franței.

(c) informează Creditorul cu promptitudine și în scris dacă ia cunoștință de orice încălcare a reglementărilor referitoare la sancțiunile economice și financiare impuse de Organizația Națiunilor Unite, Uniunea Europeană și Franța.

11.9 Originea licită, absența practicilor interzise

Împrumutatul se angajează:

(a) să utilizeze fondurile mecanismului în conformitate cu politica Grupului AFD de prevenire și combatere a practicilor interzise, așa cum este disponibil pe site-ul său web;

(b) să se asigure că fondurile, altele decât cele de origine statală, utilizate pentru implementarea Programului nu vor fi de origine ilicită;

(c) să se asigure că Programul nu va da naștere la Practici Interzise;

(d) de îndată ce ia cunoștință sau suspectează orice practici interzise, să informeze creditorul fără întârziere;

(e) în cazul menționat la alineatul (d) de mai sus sau la cererea Creditorului, în cazul în care Creditorul suspectează că a avut loc o Practică Interzisă, să ia toate măsurile necesare pentru a remedia situația într-o manieră satisfăcătoare pentru Creditor și în perioada de timp stabilită de Creditor; și

(f) să notifice fără întârziere Creditorul dacă are cunoștință de orice informație care îl determină să suspecteze orice origine ilicită a oricăror fonduri utilizate pentru implementarea Programului.

11.10 Investigații

Împrumutatul se angajează să permită Creditorului sau oricărei terțe părți mandatate de Creditor să efectueze o investigație în cazul unei acuzații de Practică Interzisă. În acest scop, Creditorul sau orice terță parte mandatată de acesta este autorizat să:

a) intervievați pe oricine ar putea avea informații despre o presupusă practică interzisă;

b) efectuarea de audituri și controale, atât documentare, cât și la fața locului, după cum consideră adecvat Creditorul, inclusiv accesul la registrele și evidențele contabile sau

la orice altă documentație referitoare la implementarea Programului deținută de Împrumutat sau de orice persoană sau entitate legată de implementarea Programului;

c) efectuarea de vizite la amplasamentele, facilitățile și lucrările legate de implementarea Programului; și

d) realizarea tuturor pașilor și acțiunilor necesare pentru aceste investigații.

Împrumutatul se angajează să se asigure că documentele de licitație, contractele și subcontractele finanțate prin intermediul Mecanismului permit punerea în aplicare a prezentei clauze.

Nerespectarea acestei Clauze de către Împrumutat ar putea, la discreția Creditorului, să constituie o Practică Necooperantă.

11.11 Vizibilitate și comunicare

Împrumutatul va implementa acțiuni de vizibilitate și comunicare legate de implementarea Programului în conformitate cu termenii Ghidului de Vizibilitate și Comunicare și recunoaște că a citit și înțeles pe deplin ghidul menționat mai sus.

Conform Ghidului de vizibilitate și comunicare, Programul este supus obligațiilor de comunicare și vizibilitate de nivel 1.

12. ANGAJAMENTE DE INFORMARE

Angajamentele din prezenta clauză 12 (angajamente de informare) intră în vigoare la Data intrării în vigoare și rămân în vigoare atât timp cât orice sumă este restantă în temeiul prezentului Acord.

12.1 Informații financiare

Împrumutatul va furniza Creditorului orice informații pe care Împrumutătorul le poate solicita în mod rezonabil în legătură cu datoria externă și internă a Împrumutatului, precum și statutul oricăror împrumuturi garantate, cu excepția cazului în care o astfel de dezvăluire a informațiilor nu este permisă de prevederile imperative ale legislației moldovenești.

12.2 Implementarea programului

Împrumutatul va furniza Creditorului, cu promptitudine, la cererea Creditorului, orice informații sau documente justificative privind Programul și implementarea Matricei de Politici.

12.3 Raport de monitorizare

Împrumutatul va revizui și aproba raportul anual de monitorizare întocmit de agentul de monitorizare în timp util, permițând AFD să ridice condițiile suspensive și să plătească fondurile, după caz, înainte de termenul limită pentru retragere.

12.4 Notificarea neîndeplinirii obligațiilor sau a unui efect negativ semnificativ

Împrumutatul va furniza Creditorului:

(a) imediat după ce au luat cunoștință de acestea, detalii despre orice eveniment sau circumstanță care este sau poate fi un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor sau care are sau poate avea un efect negativ material, natura unui astfel de eveniment și toate acțiunile întreprinse sau care urmează să fie întreprinse pentru a-l remedia (dacă este cazul);

(b) cu promptitudine, detalii despre orice decizie sau eveniment care ar putea afecta organizarea, finalizarea sau funcționarea Programului.

13. EVENIMENTE DE NEINDEPLINIRE A OBLIGAȚIILOR

13.1 Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor

Fiecare dintre evenimentele sau circumstanțele prevăzute în această clauză 13.1 (Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor) este un eveniment implicit.

(a) **Plata implicită**

Împrumutatul nu plătește la data scadentă nicio sumă plătibilă de acesta în temeiul prezentului Acord în modul cerut de prezentul Acord. Cu toate acestea, fără a aduce atingere clauzei 4.3 (Întârzierea plății și dobânzile de întârziere), nu va avea loc niciun eveniment de neîndeplinire a obligațiilor în conformitate cu acest paragraf (a) dacă o astfel de plată este efectuată integral de către Împrumutat în termen de cinci (5) zile lucrătoare de la data scadentă.

(b) **Angajamente și obligații**

Împrumutatul nu respectă niciun termen al Acordului, inclusiv, fără limitare, oricare dintre angajamentele pe care le-a asumat în conformitate cu Clauza 11 și clauza 12 (angajamente de informare).

Cu excepția angajamentelor asumate în temeiul clauzei 11.4 (Răspunderea socială și de mediu), clauze 11.8 (Lista de sancțiuni și embargo) și 11.9 (Originea licită, absența practicilor interzise) pentru care nu este permisă nicio perioadă de grație, nu va apărea niciun eveniment de neîndeplinire a obligațiilor în temeiul prezentului paragraf (b) în cazul în care neconformitatea poate fi remediată și este remediată în termen de cinci (5) zile lucrătoare de la prima dintre (A) data notificării de neîndeplinire a obligațiilor de către Creditor către Împrumutat; și (B) Împrumutatul a luat cunoștință de încălcare sau în termenul stabilit de Creditor în cazul menționat la subparagraf (e) de clauză 11.9 (Originea licită, absența practicilor interzise).

(c) **Denaturare**

O declarație sau garanție făcută de Împrumutat în Acord, inclusiv în temeiul Clauzei 10 (Declarații și garanții) sau în orice document livrat de către sau în numele Împrumutatului în temeiul sau în legătură cu Acordul, este incorect sau înșelător atunci când este făcut sau considerat a fi făcut.

(d) **Executare silită încrucișată**

(i) Sub rezerva alineatului (iii), orice Datorie Financiară a Împrumutatului nu este plătită la data scadentă sau, dacă este cazul, în orice perioadă de grație acordată în conformitate cu documentația relevantă.

(ii) Sub rezerva alineatului (iii), un creditor și-a anulat sau suspendat angajamentul față de Împrumutat în temeiul oricărei Datorii Financiare sau a declarat Datoria Financiară datorată și plătibilă înainte de scadența specificată sau a solicitat plata anticipată integrală a Datoriei Financiare, în fiecare caz, ca urmare a unui eveniment de neîndeplinire a obligațiilor sau a oricărei prevederi cu efect similar (oricum ar fi descrisă) în conformitate cu documentația relevantă.

(iii) Nu va avea loc niciun eveniment de neîndeplinire a obligațiilor în conformitate cu această clauză 13.1 în cazul în care valoarea relevantă a datoriei financiare sau a angajamentului pentru îndatorarea financiară se încadrează la alineatele (i) și (ii) mai sus este mai mic de cincisprezece milioane de euro (15.000.000 EUR) (sau echivalentul său în orice altă monedă).

(e) **Nelegalitate**

Obligațiile Împrumutatului în temeiul prezentului Acord sunt declarate a nu fi obligatorii sau executorii împotriva Împrumutatului sau sunt declarate ilegale în cadrul procedurii de arbitraj în condițiile stabilite în Clauza 17.2 (*Arbitraj*) sau de către o instanță de jurisdicție competentă.

(f) **Acțiuni guvernamentale**

Apariția oricăreia dintre următoarele:

(i) Împrumutatul ia o acțiune, inclusiv un moratoriu general, anulând, suspendând sau amânând obligațiile Împrumutatului de a plăti orice sumă de principal sau dobândă plătibilă în temeiul prezentului Acord sau împiedicând îndeplinirea de către Împrumutat a obligațiilor sale de plată în temeiul prezentului Acord; sau

(ii) se declară un moratoriu general, standstill sau reeșalonare cu privire la plata oricărei sume de principal sau dobândă plătibilă în temeiul prezentului Acord sau pentru o reajustare generală sau reeșalonare a Datoriei Împrumutatului.

Nu va avea loc niciun eveniment de neîndeplinire a obligațiilor în conformitate cu această clauză 11.1 (f) dacă valoarea totală a datoriei care intră sub incidența paragrafelor (i) sau (ii) de mai sus este mai mică de cincisprezece milioane de euro (15.000.000 EUR) (sau echivalentul acesteia în orice altă monedă sau valute).

(g) **Modificări negative semnificative**

Orice eveniment (inclusiv o schimbare a situației politice a țării Împrumutatului) sau orice măsură care este susceptibilă, conform avizului Creditorului, să aibă un Efect Negativ Semnificativ are loc sau este probabil să apară.

(h) **Retragerea sau suspendarea programului**

Se întâmplă oricare dintre următoarele:

(i) Împrumutatul se retrage din Program;

(ii) implementarea Programului este suspendată de către Împrumutat pentru o perioadă mai mare de șase (6) luni; sau

(i) **Autorizații**

Orice Autorizație necesară Împrumutatului pentru a-și îndeplini sau respecta obligațiile care îi revin în temeiul prezentului Acord sau necesară în cursul obișnuit al Programului nu este obținută în intervalul de timp necesar sau este anulată sau devine invalidă sau încetează să mai fie în vigoare și efect în alt mod.

(j) **Hotărâri judecătorești, hotărâri sau decizii care au un efect negativ semnificativ**

Orice hotărâre judecătorească sau hotărâre arbitrală sau orice decizie judiciară sau administrativă care afectează Împrumutatul are sau este în mod rezonabil susceptibil, conform opiniei Creditorului, să aibă un Efect Negativ Material, să aibă loc sau este probabil să apară.

(k) **Suspendarea convertibilității libere și a transferului gratuit**

Convertibilitatea liberă și transferul gratuit al oricăror sume datorate de Împrumutat în temeiul prezentului Acord sunt contestate.

13.2 Accelerație

În orice moment după apariția unui Eveniment de neîndeplinire a obligațiilor, Creditorul poate, fără a furniza nicio cerere formală sau a începe vreo procedură judiciară sau extrajudiciară, printr-o notificare scrisă către Împrumutat:

(a) anulează Creditul Disponibil; și/sau

(b) declară că întreaga facilitate sau o parte din Facilitate, împreună cu orice dobândă acumulată sau restantă și toate celelalte sume restante în temeiul prezentului Acord, sunt imediat datorate și plătibile.

Fără a aduce atingere celor de mai sus, în cazul în care apare un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor de plată, așa cum este prevăzut în clauză 13.1 (Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor), Creditorul își rezervă dreptul de a, printr-o notificare scrisă adresată Împrumutatului, (i) suspendarea sau amânarea oricărei Trageri în cadrul Facilității; și/sau (ii) să suspende finalizarea oricăror acorduri referitoare la alte posibile oferte financiare care au fost notificate de către Creditor Împrumutatului; și/sau (iii) să suspende sau să amâne orice tragere în temeiul oricărui contract de împrumut încheiat între Împrumutat și Creditor.

13.3 Notificarea unui eveniment de neîndeplinire a obligațiilor

În conformitate cu clauza 12.4 (Notificarea neîndeplinirii obligațiilor sau a unui efect negativ semnificativ), Împrumutatul va notifica prompt Creditorul la luarea la cunoștință de orice eveniment care este sau este probabil să fie un Eveniment de Neîndeplinire a Obligațiilor și va informa Creditorul cu privire la toate măsurile avute în vedere de Împrumutat pentru a-l remedia.

14. ADMINISTRAREA FACILITĂȚII

14.1 Plăți

Toate plățile primite de Creditor în temeiul prezentului Acord vor fi aplicate pentru plata cheltuielilor, comisioanelor, dobânzilor, sumelor principale sau a oricărei alte sume datorate în temeiul prezentului Acord în următoarea ordine:

1) costuri și cheltuieli incidentale;

2) taxe;

3) dobânzi de întârziere și dobânzi de întârziere;

4) dobânda acumulată;

5) rambursări de principal.

Orice plăți primite de la Împrumutat vor fi aplicate mai întâi în sau pentru plata oricăror sume datorate şi plătibile în temeiul Facilității sau în cadrul altor împrumuturi acordate de Creditor Împrumutatului, în cazul în care este în interesul Creditorului să aplice aceste sume unor astfel de alte împrumuturi, în ordinea stabilită mai sus.

14.2 Compensare

Fără aprobarea prealabilă a Împrumutatului, Creditorul poate, în orice moment, prin depunerea unei declarații către Împrumutat, să compenseze obligațiile datorate şi plătibile datorate de Împrumutat cu orice sume deținute de Creditor în numele Împrumutatului sau orice obligații scadente şi plătibile datorate de Creditor Împrumutatului. În cazul în care obligațiile sunt în monede diferite, creditorul poate converti oricare dintre obligații la cursul de schimb valutar în vigoare în scopul compensării.

Toate plățile efectuate de Împrumutat în temeiul Acordului vor fi calculate şi efectuate fără compensare. Împrumutatului îi este interzis să efectueze orice compensare.

14.3 Zile lucrătoare

Fără a aduce atingere calculului Perioadei de dobândă care rămâne neschimbat, dacă o plată este scadentă într-o zi care nu este o zi lucrătoare, data scadentă pentru acea plată va fi următoarea zi lucrătoare dacă următoarea zi lucrătoare este în aceeaşi lună calendaristică sau ziua lucrătoare precedentă dacă următoarea zi lucrătoare nu este în aceeaşi lună calendaristică.

14.4 Moneda de plată

Moneda fiecărei sume plătibile în temeiul prezentului acord este euro.

14.5 Convenția de numărare a zilelor

Orice dobândă, comision sau cheltuială acumulată în temeiul prezentului acord va fi calculată pe baza numărului real de zile scurse şi a unui an de trei sute şaizeci (360) de zile, în conformitate cu practica pieței interbancare europene.

14.6 Locul plății

Orice fonduri care urmează să fie transferate de către Creditor către Împrumutat în cadrul Facilității vor fi plătite în contul bancar desemnat în mod specific în acest scop de către Împrumutat, cu condiția ca Creditorul să-şi fi dat consimțământul prealabil băncii selectate.

Orice plată care urmează să fie efectuată de Împrumutat către Creditor va fi plătită la data scadentă până cel târziu la ora 11:00 (ora Parisului) în următorul cont bancar:

Cod RIB: 30001 00064 00000040235 03

Cod IBAN: FR76 3000 1000 6400 0000 4023 503

Cod SWIFT Banque de France (BIC): BDFEFRPPCCT

deschis de Creditor la Banque de France (sediul central/sucursala principală) din Paris sau în orice alt cont notificat de Creditor Împrumutatului.

Împrumutatul va solicita băncii responsabile cu transferul oricăror sume către Creditor să furnizeze următoarele informații în orice mesaj de transfer bancar într-o manieră cuprinzătoare şi în ordinea stabilită mai jos (numerele de subtitrare se referă la protocolul SWIFT MT 202 şi 103)

- Principal: nume, adresă, număr de cont bancar (câmpul 50)

- Banca principală: numele şi adresa (câmpul 52)
- Referinţă: numele Împrumutatului, numele Programului, numărul de referinţă al Acordului (câmpul 70)

Toate plăţile efectuate de Împrumutat vor respecta această Clauză 14.6 (Locul), pentru ca obligaţia de plată relevantă să fie considerată îndeplinită integral.

14.7 Întreruperea sistemelor de plată

În cazul în care Creditorul stabileşte (la discreţia sa) că a avut loc un Eveniment de întrerupere a sistemelor de plăţi sau Împrumutatul notifică Creditorul că a avut loc un Eveniment de întrerupere a sistemelor de plăţi, Creditorul:

(a) poate şi, la cererea Împrumutatului, va intra în discuţii cu Împrumutatul în vederea convenirii asupra oricăror modificări ale funcţionării şi administrării Facilităţii, după cum Creditorul le va considera necesare în circumstanţe;

(b) nu va fi obligat să intre în discuţii cu Împrumutatul în legătură cu oricare dintre modificările menţionate la litera (a) de mai sus dacă, în opinia sa, nu este posibil să facă acest lucru în circumstanţele respective şi, în orice caz, nu are obligaţia de a fi de acord cu astfel de modificări; şi

(c) nu va fi răspunzător pentru niciun cost, pierdere sau răspundere care rezultă din întreprinderea sau neîntreprinderea oricăror acţiuni în conformitate cu această clauză 14.7 (*Întreruperea sistemelor de plată)*

15. DIVERSE

15.1 Limbă

Limba acestui Acord este engleza. Dacă prezentul Acord este tradus într-o altă limbă, versiunea în limba engleză va prevala în cazul oricărei interpretări contradictorii sau în cazul unui litigiu între Părţi.

Toate notificările sau documentele furnizate în temeiul sau în legătură cu prezentul Acord vor fi în limba engleză.

Creditorul poate solicita ca o notificare sau un document furnizat în temeiul sau în legătură cu prezentul Acord care nu este în limba engleză să fie însoţit de o traducere autorizată în limba engleză, caz în care traducerea în limba engleză va prevala.

15.2 Certificări şi determinări

În orice litigiu sau arbitraj care decurge din sau în legătură cu prezentul Acord, înregistrările efectuate în conturile ţinute de Creditor sunt *dovezi prima facie* ale aspectelor la care se referă.

Orice certificare sau determinare de către Creditor a unei rate sau a unei sume în temeiul prezentului Acord va fi, în absenţa unei erori vădite, o dovadă concludentă a aspectelor la care se referă.

15.3 Nulitate parţială

Dacă, în orice moment, un termen al prezentului Acord este sau devine ilegal, invalid sau inaplicabil, nici valitatea, legalitatea sau aplicabilitatea celorlalte prevederi ale prezentului Acord nu vor fi afectate sau afectate în vreun fel.

15.4 Fără renunțare

Neexercitarea sau o întârziere în exercitarea de către Creditor a oricărui drept în temeiul Acordului nu va funcționa ca o renunțare la acest drept.

Exercitarea parțială a oricărui drept nu împiedică exercitarea ulterioară a unui astfel de drept sau exercitarea oricărui alt drept în temeiul legislației aplicabile.

Drepturile Creditorului în temeiul prezentului Acord sunt cumulative și nu exclud niciun drept în temeiul legii aplicabile.

15.5 Atribuire

Împrumutatul nu poate cesiona sau transfera, în niciun fel, toate sau oricare dintre drepturile și obligațiile sale în temeiul prezentului Acord fără acordul prealabil scris al Creditorului.

Creditorul poate cesiona sau transfera oricare dintre drepturile sau obligațiile sale în temeiul prezentului Acord oricărei alte terțe părți și poate încheia orice acord de subparticipare în legătură cu acesta.

15.6 Efect juridic

Listele anexate la prezentul acord și considerentele acestuia fac parte din prezentul acord și au același efect juridic.

15.7 Întregul acord

De la Data intrării în vigoare, prezentul Acord reprezintă întregul acord dintre Părți în legătură cu aspectele stabilite aici și înlocuiește și înlocuiește toate documentele, acordurile sau înțelegerile anterioare care ar fi putut fi schimbate sau comunicate ca parte a negocierilor în legătură cu prezentul Acord.

15.8 Modificările

Nu se poate face nicio modificare la prezentul acord decât dacă părțile au convenit în mod expres în scris. Intrarea în vigoare a oricărui amendament urmează același proces ca și pentru intrarea în vigoare a prezentului acord.

15.9 Confidențialitate – Dezvăluirea informațiilor

Împrumutatul nu va dezvălui conținutul prezentului Acord niciunei terțe părți fără consimțământul prealabil al Creditorului, cu excepția oricărei persoane față de care Împrumutatul are o obligație de dezvăluire în temeiul oricărei legi, reglementări sau hotărâri judecătorești aplicabile. Fără a aduce atingere acestor prevederi, Împrumutatul poate publica prezentul Acord pe site-urile guvernamentale și parlamentare și pe Monitorul Oficial fără acordul prealabil al Creditorului.

Creditorul nu va dezvălui conținutul prezentului Acord niciunei terțe părți fără consimțământul prealabil al Împrumutatului, cu excepția: (i) auditorilor, experților, agențiilor de rating, consilierilor juridici sau organismelor de supraveghere; (ii) orice persoană sau entitate căreia Creditorul îi poate cesiona sau transfera integral sau parțial drepturile sau obligațiile sale în temeiul Acordului; (iii) statul francez și, în special, ministerele cărora le raportează creditorul, în scopul activității creditorului; (iv) orice persoană sau entitate în scopul luării oricăror măsuri de protecție sau al păstrării drepturilor Creditorului în temeiul Acordului.

În plus, Împrumutatul autorizează în mod expres Creditorul:

(i) să facă schimb cu Republica Franceză pentru publicare pe site-ul guvernului francez în urma oricărei cereri din partea Inițiativei Internaționale pentru Transparența Ajutorului; și

(ii) să publice pe site-ul Creditorului;

informații privind Facilitatea.

Creditorul autorizează în mod expres Împrumutatul să publice pe Site-ul Împrumutatului și pe Platforma de Management al Ajutorului Împrumutatului informații de bază cu privire la Facilitate.

15.10 Limitări

Termenul de prescripție al oricăror pretenții în temeiul prezentului Acord va fi de zece (10) ani, cu excepția oricărei cereri de dobândă datorate în temeiul prezentului Acord.

15.11 Dificultăți

Fiecare parte recunoaşte prin prezenta că dispozițiile articolului 1195 din Codul civil francez nu i se aplică în ceea ce privește obligațiile care îi revin în temeiul acordului şi nu are dreptul de a formula nicio cerere în temeiul articolului 1195 din Codul civil francez.

16. NOTIFICARI

16.1 În scris și adrese

Orice notificare, solicitare sau altă comunicare care urmează să fie dată sau făcută în temeiul sau în legătură cu prezentul acord va fi dată sau făcută în scris și, cu excepția cazului în care se specifică altfel, poate fi dată sau făcută prin e-mail sau prin scrisoare trimisă de oficiul poștal la adresa și numărul părții relevante menționate mai jos:

Pentru împrumutat:

REPUBLICA MOLDOVA

MINISTERUL FINANȚELOR

Adresă: 7, Str. Constantin Tanase, MD-2005 Chisinau

E-mail: cancelaria@mf.gov.md

Atenție: Ministerul Finanțelor

Pentru creditor:

AFD – BIROUL MOLDOVA

Adresă: Strada Mihai Eminescu 72, Office 505, MD – 2012 Chișinău

Telefon: +373 78 948 807

E-mail: afdchisinau@afd.fr – lebovicsm@afd.fr

În atenția: Șef Reprezentanță AFD la Chișinău

Cu o copie la:

AFD – SEDIUL CENTRAL DIN PARIS

Adresă: 5, rue Roland Barthes – 75598 Paris Cedex 12, Franța

Telefon: + 33 1 53 44 31 31

E-mail: bellierc@afd.fr

Atenție: Director AFD pentru Europa, Orientul Mijlociu și Asia (Orients)

sau orice altă adresă, număr de fax, departament sau funcționar pe care o parte o notifică celeilalte părți.

16.2 Livrare

Orice notificare, solicitare sau comunicare făcută sau orice document trimis de o parte celeilalte părți în legătură cu prezentul acord va intra în vigoare numai:

(a) dacă prin e-mail, când sunt primite într-o formă lizibilă; și

(b) dacă prin scrisoare trimisă prin oficiul poștal, atunci când este livrată la adresa corectă,

și, în cazul în care o anumită persoană sau un anumit departament este specificat ca parte a detaliilor de adresă furnizate în conformitate cu clauza 16.1 (*în scris și adrese*), dacă o astfel de notificare, cerere sau comunicare a fost adresată persoanei sau departamentului respectiv.

16.3 Comunicații electronice

(a) Orice comunicare făcută de o persoană către o altă persoană în temeiul sau în legătură cu prezentul acord poate fi făcută prin poștă electronică sau prin alte mijloace electronice dacă părțile:

(ii) convin că, cu excepția cazului în care și până la notificarea contrară, aceasta trebuie să fie o formă de comunicare acceptată;

(iii) să se notifice reciproc în scris cu privire la adresa lor de e-mail și/sau la orice alte informații necesare pentru a permite trimiterea și primirea informațiilor prin acest mijloc; și

(iv) să se notifice reciproc cu privire la orice modificare a adresei lor sau a oricăror alte informații furnizate de acestea.

(a) Orice comunicare electronică efectuată între părți va fi efectivă numai atunci când este primită efectiv într-o formă lizibilă.

17. LEGEA APLICABILA, EXECUTAREA ȘI ALEGEREA DOMICILIULUI

17.1 Legea aplicabilă

Prezentul Acord este guvernat de legea franceză.

17.2 Arbitraj

Orice litigiu care decurge din sau în legătură cu prezentul Acord va fi sesizat şi soluţionat în final prin arbitraj în conformitate cu Regulile de Conciliere şi Arbitraj ale Camerei de Comerţ Internaţionale aplicabile la data începerii procedurii de arbitraj, de către unul sau mai mulţi arbitri care urmează să fie numiţi în conformitate cu aceste Reguli.

Sediul arbitrajului va fi Paris, iar limba arbitrajului va fi engleza.

Această clauză de arbitraj va rămâne în vigoare şi în vigoare dacă acest acord este declarat nul sau este reziliat sau anulat şi după expirarea prezentului acord. Obligaţiile contractuale ale părţilor în temeiul prezentului acord nu sunt suspendate dacă o parte iniţiază proceduri de arbitraj împotriva celeilalte părţi.

Părţile convin în mod expres că, prin semnarea prezentului Acord, Împrumutatul renunţă irevocabil la toate drepturile de imunitate în ceea ce priveşte jurisdicţia sau executarea pe care s-ar putea baza în alt mod.

17.3 Notificarea sau comunicarea procesului

Fără a aduce atingere oricărei legi aplicabile, în scopul notificării sau comunicării sau comunicării actelor judiciare şi extrajudiciare în legătură cu orice acţiune sau procedură menţionată mai sus, Împrumutatul îşi alege irevocabil sediul social la data prezentului Acord la adresa stabilită în Clauză 16 pentru notificarea sau comunicarea procesului, iar creditorul alege adresa "AFD SIEGE" prevăzută în Clauza 16 pentru notificarea sau comunicarea procedurii.

18. INTRAREA IN VIGOARE ŞI DURATA

Împrumutatul va efectua toate procedurile aplicabile cerute de legislaţia Republicii Moldova pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord şi, în special, adoptarea unei legi de ratificare a prezentului Acord de către Parlamentul Republicii Moldova, care va avea loc în cele mai bune întârzieri după Data Semnării.

Împrumutatul va transmite Creditorului o opinie legală emisă în numele Împrumutatului şi semnată de Ministrul Justiţiei, confirmând că au fost îndeplinite toate procedurile aplicabile cerute de legislaţia Republicii Moldova pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord. Prezentul Acord va intra în vigoare la data emiterii opiniei legale, care va fi Data intrării în vigoare.

Prezentul Acord va rămâne în vigoare şi în vigoare atâta timp cât orice sumă restantă este în temeiul prezentului Acord.

Fără a aduce atingere celor de mai sus, obligaţiile prevăzute în clauză 15.9 (Confidenţialitate – Dezvăluirea informaţiilor) va supravieţui şi va rămâne în vigoare şi în vigoare pentru o perioadă de cinci ani de la data ultimei plăţi.

Executat în două (2) originale, la Chișinău (Republica Moldova), la 11 august 2025.

ÎMPRUMUTATUL

REPUBLICA MOLDOVA

Reprezentat de:

Nume: Doamna Victoria Belous
Capacitate: Ministru al Finanțelor

CREDITOR

AGENȚIA FRANCEZĂ DE DEZVOLTARE

Reprezentat de:

Nume: Domnul Maxime Lebovics
Capacitate: Directorul Oficiului AFD în Republica Moldova

Co-semnatară, doamna Dominique Waag, Ambasadorul Republicii Franceze în Republica Moldova

ANEXA 1A – DEFINIȚII

Actul de corupție	înseamnă oricare dintre următoarele: (a) actul de a promite, de a oferi sau de a oferi, direct sau indirect, unui funcționar public sau oricărei persoane care dirijează sau lucrează, în orice calitate, pentru o entitate din sectorul privat, un avantaj necuvenit de orice natură, pentru persoana în cauză însăși sau pentru o altă persoană sau entitate, pentru ca această persoană să acționeze sau să se abțină de la a acționa cu încălcarea dreptului său; obligații contractuale sau profesionale și, având ca efect influențarea propriilor acțiuni sau a altei persoane sau entități; sau (b) actul unui funcționar public sau al oricărei persoane care conduce sau lucrează, în orice calitate, pentru o entitate din sectorul privat, solicitând sau acceptând, direct sau indirect, un avantaj necuvenit de orice natură, pentru persoana în cauză ea însăși sau pentru o altă persoană sau entitate, pentru ca această persoană să acționeze sau să se abțină de la a acționa cu încălcarea dreptului său; obligații contractuale sau profesionale și, având ca efect influențarea propriilor acțiuni sau a altei persoane sau entități.
Actul (actele) de terorism	mijloace: (i) orice act interzis de Convențiile și Protocoalele Organizației Națiunilor Unite legate de lupta împotriva terorismului (care poate fi consultat pe următorul site: https://legal.un.org/ola/Default.aspx); (ii) oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 3-10 din Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului; sau (iii) orice alt act destinat să provoace moartea sau vătămarea corporală gravă a unui civil sau a oricărei alte persoane care nu participă activ la ostilități într-o situație de conflict armat, atunci când scopul unui astfel de act, prin natura sau contextul său, este de a intimida o populație sau de a obliga un guvern sau o organizație internațională să facă sau să se abțină de la a comite orice act.

Acord	înseamnă prezentul acord de facilitate de credit, inclusiv considerentele, anexele şi, dacă este cazul, orice modificări aduse în scris acestuia.
Practici anticoncurenţiale	mijloace: (a) orice acţiune concertată sau implicită care are ca obiect şi/sau ca efect împiedicarea, restricţionarea sau denaturarea concurenţei loiale pe o piaţă, inclusiv, dar fără a se limita la: (i) limitarea accesului pe piaţă sau a liberei exercitări a concurenţei de către alte societăţi; (ii) să împiedice stabilirea preţurilor prin libera desfăşurare a pieţelor, favorizând în mod artificial creşterea sau scăderea acestor preţuri; (iii) să limiteze sau să controleze orice producţie, pieţe, investiţii sau progres tehnic; sau (iv) împărţirea pieţelor sau a surselor de aprovizionare; (b) orice abuz de poziţie dominantă de către o societate sau un grup de societăţi pe o piaţă internă sau într-o parte substanţială a acesteia; sau (c) orice preţ de ofertă sau de ruinare care are ca obiect şi/sau efect eliminarea de pe piaţă sau împiedicarea accesului unei societăţi sau a unuia dintre produsele sale pe piaţă.
Autorizaţie (autorizaţii)	înseamnă orice autorizaţie, consimţământ, aprobare, ratificare, rezoluţie, permis, licenţă, scutire, depunere, legalizare sau înregistrare sau orice scutiri cu privire la acestea, obţinute de la sau furnizate de o autoritate, indiferent dacă sunt acordate printr-un act sau considerate acordate dacă nu se primeşte niciun răspuns într-un termen definit, precum şi orice aprobare şi consimţământ dat de creditorii împrumutatului.
Autoritatea (autorităţile)	înseamnă orice entitate guvernamentală sau statutară, departament sau comisie care exercită o prerogativă publică sau orice administraţie, instanţă, agenţie sau stat sau orice entitate guvernamentală, administrativă, fiscală sau judiciară.
Perioada de disponibilitate	înseamnă perioada de la data semnării până la termenul limită pentru retragere.
Credit disponibil	înseamnă, la un moment dat, valoarea maximă a principalului specificată în clauză 2.1 (Facilitatea) mai puţin:

	(i) valoarea totală a oricăror Trageri trase de Împrumutat; (ii) valoarea oricărei Trageri care urmează să fie efectuată în conformitate cu orice Cerere de Retragere în așteptare; și (iii) orice parte a Facilității care a fost anulată în conformitate cu Clauzele 8.3 (Anularea de către Împrumutat) și/sau 8.4 (Anularea de către creditor).
Contul împrumutatului	înseamnă contul de trezorerie deschis pe numele Debitorului la Banca Națională a Moldovei.
Legea bugetului	Legea bugetului de stat pentru anul 2025, nr.310/2024, astfel cum aceasta poate fi modificată din când în când
Ziua lucrătoare	înseamnă o zi (alta decât sâmbăta sau duminica) în care băncile sunt deschise pentru afaceri generale la Paris și care este o zi TARGET în cazul în care trebuie efectuată o tragere în acea zi.
Termen limită pentru retragere	Înseamnă 17 iunie 2026, dată după care nu mai poate avea loc nicio tragere.
Trageri	înseamnă o tragere totală sau parțială a Facilității pusă la dispoziția Împrumutatului de către Creditor în conformitate cu termenii și condițiile stabilite în Clauză 3 (tragerea fondurilor) sau principalul restant al unei astfel de trageri care rămâne scadent și plătibil la un moment dat.
Data de tragere	înseamnă data la care o tragere este pusă la dispoziție de către creditor.
Perioada de tragere	înseamnă perioada care începe la data de tragere până la prima dată următoare: (i) data la care creditul disponibil este egal cu zero; (ii) termenul limită pentru retragere.
Cerere de tragere	înseamnă o cerere în mod substanțial în forma prevăzută în anexa 5A *(Formular de cerere de tragere)*.
Data intrării în vigoare	înseamnă data intrării în vigoare a prezentului acord, astfel cum este descrisă în continuare în clauza 18 (*Intrarea în vigoare și durata*).

Embargoului	înseamnă orice sancțiune de natură comercială care vizează interzicerea oricărui import şi/sau export (furnizare, vânzare sau transfer) al unuia sau mai multor bunuri, produse sau servicii care merg către şi/sau vin dintr-o țară pentru o anumită perioadă, astfel cum este publicată şi modificată periodic de Organizația Națiunilor Unite, Statele Unite ale Americii; Uniunii Europene sau Franței.
Proceduri de gestionare a plângerilor ES	înseamnă termenii contractuali conținuți în Procedurile de gestionare a plângerilor sociale şi de mediu, care sunt disponibile pe site-ul web, cu modificările ulterioare.
EURIBOR	înseamnă rata interbancară aplicabilă euro pentru orice depozite exprimate în euro pentru o perioadă comparabilă cu perioada relevantă, așa cum este stabilită de Institutul European al Piețelor Monetare (EMMI) sau de orice administrator succesor, la ora 11:00, ora Bruxelles-ului, cu două (2) zile lucrătoare înainte de prima zi a perioadei de dobândă.
Euro(i) sau EUR	înseamnă moneda unică a statelor membre ale Uniunii Economice şi Monetare Europene, inclusiv Franța, şi care are mijloc legal de plată în aceste state membre.
Eveniment de neîndeplinire a obligațiilor	înseamnă orice eveniment sau circumstanță stabilită în clauză 13.1 (Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor).
Facilitatea	înseamnă facilitatea de credit pusă la dispoziția Împrumutatului de către Creditor în conformitate cu prezentul Acord până la valoarea maximă a principalului stabilită în Clauză 2.1 (Facilitatea).
Îndatorare financiară	înseamnă orice datorie financiară pentru: (b) orice sume împrumutate pe termen scurt, mediu sau lung; (c) orice sume colectate în urma emisiunii de obligațiuni, bilete, obligațiuni, acțiuni de împrumut sau orice instrumente similare; (d) orice fonduri colectate în cadrul oricărei alte tranzacții (inclusiv orice contract de vânzare sau cumpărare la termen) care are efectul comercial al unui împrumut; (e) orice obligație de plată potențială care rezultă dintr-o garanție, garanție sau orice alt instrument.
Lista sancțiunilor financiare	înseamnă lista (listele) de persoane, grupuri sau entități care fac obiectul sancțiunilor financiare din partea

	Organizației Națiunilor Unite, a Statelor Unite ale Americii, a Uniunii Europene sau a Franței. Doar în scop informativ și pentru confortul Împrumutatului, care se poate baza pe următoarele referințe sau adrese de site-uri web: **Pentru lista menținută de Organizația Națiunilor Unite, Uniunea Europeană și Franța,** poate fi consultat următorul site web: https://gels-avoirs.dgtresor.gouv.fr/List.
Plan de finanțare	înseamnă planul de finanțare al Programului atașat ca Anexă 3
Rată de referință fixă	înseamnă trei virgulă cincizei și opt la sută (3,58%) pe an.
Fraudă	înseamnă orice practică neloială (acte sau omisiuni) intenționată în mod deliberat să inducă în eroare pe alții, să ascundă în mod intenționat elemente de acestea sau să trădeze sau să vicieze consimțământul acestuia, să eludeze orice cerințe legale sau de reglementare și/sau să încalce regulile și procedurile interne ale Împrumutatului sau ale unei terțe părți pentru a obține un beneficiu nelegitim.
Frauda împotriva intereselor financiare ale Comunității Europene	înseamnă orice acțiune sau omisiune intenționată menită să dăuneze bugetului Uniunii Europene și care implică (i) utilizarea sau prezentarea de declarații sau documente false, inexacte sau incomplete, care are ca efect deturnarea sau reținerea abuzivă de fonduri sau orice reducere ilegală a resurselor bugetului general al Uniunii Europene; (ii) nedivulgarea informațiilor cu același efect; și (iii) deturnarea unor astfel de fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate inițial aceste fonduri.
Perioada de grație	înseamnă perioada de la Data semnării până la data care cade șaizeci (60) de luni de la această dată, în care nu este datorată și plătibilă nicio rambursare a principalului în cadrul Facilității.
Origine ilicită	înseamnă fonduri obținute prin: (c) săvârșirea oricărei infracțiuni principale, astfel cum este desemnată în Glosarul de recomandări GAFI 40 la "*Categorii desemnate de infracțiuni*" (https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/recommendations/FATF%20Recommendations%202012.pdf.coredownload.inline.pdf); (a) orice act de corupție; sau

	(b) orice fraudă împotriva intereselor financiare ale Comunității Europene, dacă sau când este cazul.
Rata indicelui	înseamnă indicele zilnic TEC 10, rata cu scadență constantă pe zece ani afișată zilnic pe pagina de cotație relevantă a instituției financiare de referință sau orice alt indice care poate înlocui indicele zilnic TEC 10. La data stabilirii ratei de semnare, rata indicelui este de trei virgulă treizeci și nouă la sută (3,39%) pe an.
Perioada (perioadele) de dobândă	înseamnă fiecare perioadă de la o dată de plată (exclusivă) până la următoarea dată de plată (inclusiv). Prima perioadă de dobândă începe la data de tragere (exclusivă) și se încheie la următoarea dată de plată succesivă (inclusiv).
Rata dobânzii	înseamnă rata dobânzii exprimată ca procent și determinată în conformitate cu clauza 4.1 *(rata dobânzii).*
Margine	înseamnă zero virgulă nouăzeci la sută (0,90%) pe an.
Eveniment de perturbare a pieței	înseamnă apariția unuia dintre următoarele evenimente: (i) EURIBOR nu este stabilit de Institutul European al Piețelor Monetare (EMMI) sau de orice administrator succesor, la ora 11:00, ora Bruxelles-ului, cu două (2) zile lucrătoare înainte de prima zi a perioadei de dobândă relevantă sau la data de stabilire a ratei; sau (ii) înainte de închiderea activității pieței interbancare europene, cu două (2) zile lucrătoare înainte de prima zi a Perioadei de dobândă relevante sau la Data de stabilire a ratei, Împrumutatul primește o notificare de la Creditor că (i) costul pentru Creditor pentru obținerea de resurse de corespondență pe piața interbancară relevantă ar fi mai mare decât EURIBOR pentru Perioada de dobândă relevantă; sau (ii) nu poate sau nu va putea obține resurse corespunzătoare pe piața interbancară relevantă în cursul normal al activității pentru a finanța Drawdown-ul relevant pentru perioada de timp relevantă.
Efect negativ material	înseamnă un efect semnificativ și negativ asupra: (a) Programul, în măsura în care ar pune în pericol implementarea și funcționarea Programului în conformitate cu prezentul Acord; (b) activitatea, activele, situația financiară a Împrumutatului sau capacitatea acestuia de a-și

	îndeplini obligațiile în temeiul prezentului Acord; (c) valabilitatea sau aplicabilitatea prezentului acord; sau (d) orice drept sau remediu al Creditorului în temeiul prezentului Acord.
Utilizarea abuzivă a fondurilor sau activelor AFD	înseamnă utilizarea neconformă, necorespunzătoare și/sau abuzivă a resurselor, bunurilor sau activelor aparținând Creditorului, făcută cu bună știință, neglijent sau din neglijență.
Spălare de bani	mijloace: (i) actul de a facilita prin orice mijloace, justificarea falsă a originii bunurilor sau a veniturilor autorului unei infracțiuni sau a unei infracțiuni care i-a adus un beneficiu direct sau indirect; sau (ii) actul de a ajuta la investiția, ascunderea sau conversia veniturilor directe sau indirecte ale unei infracțiuni sau ale unei contravenții.
Agent de monitorizare	înseamnă un consultant terț responsabil cu monitorizarea progreselor matricei conform Anexei 2A – Descrierea programului
Raport de monitorizare	înseamnă un document care urmărește și evaluează în mod sistematic trimestrial punerea în aplicare și eficacitatea măsurilor de reformă a politicilor prevăzute în matricea de politici (anexa 3B). Acesta oferă actualizări detaliate privind progresul, evaluează conformitatea cu etapele predefinite și identifică orice provocări sau abateri de la rezultatele așteptate. Elaborat de Agentul de Monitorizare și validat de Comitetul Director al Programului, acesta asigură transparență și responsabilitate, ajutând atât Împrumutatul, cât și Creditorul să se asigure că obiectivele de politică sunt îndeplinite.
MdÎ	înseamnă Memorandumul de Înțelegere semnat între Creditor și Guvernul Republicii Moldova, reprezentat de Ministerul Finanțelor, Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale la data de 23 iunie 2023, stabilește principiile directoare pentru cooperarea dintre semnatari în realizarea unui obiectiv comun de promovare a tranziției verzi a Republicii Moldova.

Practici necooperante	mijloace: (i) actul de distrugere, falsificare, modificare, ascundere sau ascundere nerezonabilă a probelor sau a oricăror alte informații, documente sau înregistrări care se solicită a fi dezvăluite în legătură cu o investigație a Creditorului cu privire la o acuzație de practici interzise pentru a obstrucționa în mod semnificativ investigația; sau actul de a face declarații false pentru a obstrucționa în mod semnificativ investigarea unei acuzații de practici interzise; sau (ii) actul de amenințare, hărțuire sau intimidare a oricărei părți pentru a o împiedica să dezvăluie informații referitoare la o investigație desfășurată de Creditor sau la continuarea investigației; sau (iii) orice acte efectuate pentru a obstrucționa în mod semnificativ Creditorul în exercitarea drepturilor sale contractuale de audit, inspecție sau acces la informații în contextul unei investigații bazate pe o acuzație de practici interzise.
Director remarcabil	înseamnă, în ceea ce privește orice tragere, suma principalului restant datorată cu privire la o astfel de tragere, care corespunde valorii retragerii plătite de creditor împrumutatului minus suma ratelor de principal rambursate de împrumutat împrumutatului cu privire la o astfel de tragere.
Datele de plată	înseamnă 20 martie și 20 septembrie din fiecare an.
Eveniment de întrerupere a sistemelor de plăți	înseamnă una sau ambele: (a) o perturbare semnificativă a sistemelor de plăți sau de comunicații sau a pieților financiare care, în fiecare caz, trebuie să funcționeze pentru ca plățile să fie efectuate în legătură cu mecanismul (sau în alt mod pentru ca tranzacțiile avute în vedere în prezentul acord să fie efectuate), cu condiția ca perturbarea să nu fie cauzată de, și este în afara controlului oricăreia dintre părți; sau (b) apariția oricărui alt eveniment care are ca rezultat o perturbare (de natură tehnică sau de sistem) a trezoreriei sau a operațiunilor de plată ale unei părți care o împiedică pe aceasta sau pe orice altă parte: (i) de la îndeplinirea obligațiilor de plată care îi revin în temeiul prezentului acord; sau

	(ii) să comunice cu celelalte părți în conformitate cu termenii prezentului acord; și care (în ambele cazuri) nu este cauzată de și este în afara controlului niciuneia dintre părți.
Securitate permisă	mijloace: (a) orice garanție care apare prin efectul legii și care nu a fost executată silită sau executată în alt mod împotriva activelor cărora li se aplică; (b) orice garanție existentă pe orice proprietate la momentul achiziționării sale; (c) orice garanție asupra oricărei proprietăți pentru a garanta datoria contractată în scopul finanțării achiziționării sau construcției unei astfel de proprietăți (sau proprietăți care fac parte dintr-o clasă de active de natură similară, în cazul în care garanția se referă la constituenții unei astfel de clase din când în când); (d) orice Garanție care garantează sau prevede plata datoriilor contractate în legătură cu orice Finanțare a Proiectului, cu condiția ca o astfel de Garanție să se aplice exclusiv (x) oricărei proprietăți care face sau face parte din obiectul unei astfel de Finanțări de Proiect sau (y) veniturilor sau creanțelor care decurg din operațiune, neîndeplinirea specificațiilor, exploatare, vânzare sau pierdere, sau necompletarea sau deteriorarea oricărei astfel de proprietăți; (e) orice acord de plată sau de închidere, compensare sau compensare în temeiul oricărei tranzacții derivate sau tranzacții de schimb valutar încheiate de Împrumutat, excluzând orice titlu de valoare în temeiul unui contract de sprijin de credit; (f) orice acord de compensare sau compensare încheiat de Împrumutat în cursul obișnuit al acordurilor sale bancare în scopul compensării datoriilor și a soldurilor creditoare ale Împrumutatului; orice reînnoire sau prelungire a oricărei garanții descrise în paragrafele precedente, cu condiția ca valoarea principală a datoriei garantate prin aceasta să nu fie majorată.

Matricea de politici	înseamnă matricea ataşată ca Anexa 3B care enumeră indicatorii convenţi între părţi pentru a monitoriza punerea în aplicare a programului.
Indemnizaţie compensatorie pentru plata anticipată	înseamnă despăgubirea calculată prin aplicarea următorului procent la valoarea Facilităţii care este rambursată în avans: - dacă rambursarea are loc înainte de cea de-a 5-a aniversare (exclusiv) a datei semnării: trei la sută (3%); - dacă rambursarea are loc între cea de-a 5-a aniversare (inclusiv) şi cea de-a 9-a aniversare (exclusiv) a datei semnării: două virgulă cinci la sută (2,5%); - dacă rambursarea are loc între cea de-a 9-a aniversare (inclusiv) şi cea de-a 12-a aniversare (exclusiv) a datei semnării: un virgulă cinci la sută (1,5%); - dacă rambursarea are loc după cea de-a 12-a aniversare (inclusiv) a datei semnării: un procent (1%).
Program	înseamnă Programul aşa cum este descris în Anexa 2A.
Data finalizării programului	înseamnă data finalizării tehnice a programului, care se preconizează că va fi decembrie 2024.
Practici interzise	înseamnă practici anticoncurenţiale, acte de corupţie, fraudă, fraudă împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, practici necooperante, utilizarea abuzivă a fondurilor sau activelor AFD, precum şi orice încălcare a oricăror legi aplicabile împotriva spălării banilor şi a finanţării terorismului.
Funcţionar public	înseamnă (i) orice titular al unei funcţii legislative, executive, administrative sau judiciare, numit sau ales, care serveşte permanent sau în alt mod, plătit sau neremunerat, indiferent de rang, sau (ii) orice altă persoană definită ca funcţionar public în conformitate cu legislaţia internă a jurisdicţiei Împrumutatului şi (iii) orice altă persoană care exercită o funcţie publică, inclusiv pentru o agenţie sau organizaţie publică, sau furnizarea unui serviciu public.
Data de stabilire a tarifului	înseamnă, pentru fiecare Tragere cu rată fixă sau Conversie a ratei, marţi sau joi (sau, dacă acea dată nu este o zi lucrătoare, imediat următoarea Zi lucrătoare) următoare datei primirii de către Creditor a Solicitării de

	tragere sau a Solicitării de conversie a ratei, cu condiția ca această solicitare să fie primită de către Creditor cu cel puțin două (2) zile lucrătoare complete înainte de marți sau joi menționată.
Instituție financiară de referință	înseamnă o instituție financiară aleasă ca instituție financiară de referință adecvată de către creditor și care publică în mod regulat cotații ale instrumentelor financiare pe una dintre rețelele internaționale de informații financiare, în conformitate cu practicile recunoscute de industria bancară.
Restructurare	înseamnă orice restructurare a datoriei și, în general, orice operațiune de tratare a datoriilor, inițiată și/sau organizată, adoptată într-un cadru formal sau informal, cum ar fi Clubul de la Paris.
Program(e)	înseamnă orice program sau anexe la prezentul Acord.
Securitate	înseamnă o ipotecă, o sarcină, un gaj de retenție, o garanție sau orice alt drept de garanție care garantează orice obligație a oricărei persoane.
Data semnării	înseamnă data de executare a prezentului acord de către toate părțile.
Data de setare a ratei de semnare	înseamnă 29/07/2025
Ziua TARGET	înseamnă o zi în care sistemul Trans European Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer 2 (TARGET2) sau orice succesor al acestuia este deschis pentru decontarea plăților în euro.
Impozit(e)	înseamnă orice impozit, taxă, impozit, taxă sau altă taxă sau reținere la sursă de natură similară (inclusiv orice penalitate sau dobândă plătibilă în legătură cu neplata sau orice întârziere în plata oricăror astfel de sume).
Finanțării	înseamnă furnizarea sau colectarea, direct sau indirect, a fondurilor sau gestionarea fondurilor cu intenția ca acestea să fie utilizate sau cu cunoștința că urmează să fie utilizate în scopul comiterii unui act de terorism.
Ghid de vizibilitate și comunicare	înseamnă toate prevederile contractuale obligatorii pentru Împrumutat referitoare la comunicarea și vizibilitatea proiectelor finanțate de AFD și cuprinse în documentul intitulat "Ghid de vizibilitate pentru proiectele sprijinite de AFD - Nivelul 1" sau "Ghid de comunicare pentru proiectele sprijinite de AFD - Nivelul 2" "după caz, a căror copie a fost înmânată Împrumutatului înainte de semnare"

Site-ul web	înseamnă site-ul web al AFD (http://www.afd.fr/) sau orice alt astfel de site web înlocuitor.
Impozit reținut la sursă	înseamnă orice deducere sau reținere cu privire la un impozit pe orice plată efectuată în temeiul sau în legătură cu prezentul acord.

ANEXA 1B - CONSTRUCȚII

(a) "**active**" include proprietățile, veniturile și drepturile prezente și viitoare de orice natură;

(b) orice referire la "Împrumutat", o "**Parte**" sau un "**Creditor**" include succesorii săi în drepturi, cesionarii autorizați și cesionarii autorizați;

(c) orice trimitere la acord sau la alt document este o trimitere la prezentul acord sau la un alt document modificat, reformulat sau completat și include, dacă este cazul, orice document care îl înlocuiește prin novație, în conformitate cu acordul;

(d) o "**garanție**" include orice *avertisment, aval* și orice *garanție* care este independentă de datoria la care se referă;

(e) "**datorie**" înseamnă orice obligație a oricărei persoane (indiferent dacă este contractată ca principal sau ca garanție) pentru plata sau rambursarea banilor, indiferent dacă este prezentă, viitoare, reală sau contingentă;

(f) o "**persoană**" include orice persoană fizică și juridică care își desfășoară activitatea în scop lucrativ sau nonprofit;

(g) un "**regulament**" include orice legislație, regulament, normă, decret, decizie, directivă, instrucțiune, cerere, sfat, recomandare sau orientare (indiferent dacă are sau nu forță de lege) a oricărei autorități sau organizații (inclusiv orice regulament emis de o entitate publică industrială sau comercială) care are efect asupra prezentului acord sau asupra drepturilor și obligațiilor unei părți;

(h) o dispoziție legală este o trimitere la acea dispoziție astfel cum a fost modificată;

(i) cu excepția cazului în care se prevede altfel, o oră a zilei este o referire la ora Parisului;

(j) Titlurile Secțiunei, Clauzei și Anexei sunt doar pentru ușurința de referință și nu afectează interpretarea prezentului Acord;

(k) cu excepția cazului în care se prevede altfel, cuvintele și expresiile utilizate în orice alt document referitor la prezentul Acord sau în orice notificare dată în legătură cu prezentul Acord au același înțeles în acel document sau notificare ca și în prezentul Acord;

(l) un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor "continuă" dacă nu a fost remediat sau dacă creditorul nu a renunțat la niciunul dintre drepturile sale legate de acesta;

(m) o trimitere la o clauză sau o anexă va fi o trimitere la o clauză sau o anexă a prezentului acord; și

(n) cuvintele care importă pluralul includ singularul și invers.

ANEXA 2A - DESCRIEREA PROGRAMULUI

Reprezentanții Guvernului Republicii Moldova (GdM) și ai Agenției Franceze de Dezvoltare (AFD) au ales să întreprindă împreună o schemă de împrumuturi bazate pe politici (PBL) pentru a sprijini eforturile de reformă ale GdM pentru a-și propulsa sectorul energetic către un viitor mai verde, cu accent pe reformele în infrastructura energetică, eficiența energetică, energia regenerabilă, protecția consumatorilor, mediu și schimbările climatice.

Această cooperare este consacrată într-un Memorandum de Înțelegere (MoU) care a fost semnat între AFD și Guvernul Republicii Moldova, reprezentat de Ministerul Finanțelor, Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, la 23 iunie 2023.

Scopul reformei este de a accelera tranziția energetică verde în Moldova prin promovarea securității energetice și a dezvoltării durabile și reziliente la schimbările climatice, în conformitate cu cerințele acquis-ului UE și al Comunității Energetice, precum și cu angajamentele Republicii Moldova din acordurile internaționale majore, inclusiv Acordul de la Paris.

Aceste eforturi de reformă au fost dezvoltate în comun sub forma unor măsuri de reformă a politicilor (PMR) cuprinse într-o foaie de parcurs care este atașată la memorandumul de înțelegere ca anexă. Foaia de parcurs se concentrează pe promovarea unui sector energetic verde din Moldova, care urmărește să-și îmbunătățească securitatea energetică, sustenabilitatea și dezvoltarea rezilientă la schimbările climatice. Aceste îmbunătățiri vor fi urmărite prin promovarea energiei regenerabile, creșterea eficienței energetice, creșterea infrastructurii energetice, combaterea sărăciei energetice și protejarea consumatorilor vulnerabili din punct de vedere energetic, precum și prin protecția mediului și decarbonizarea suplimentară care sprijină măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare.

Împrumutatul este Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor. Responsabil pentru proiectarea și implementarea reformelor sectoriale și îndeplinirea acestora în condițiile convenite în cadrul memorandumului de înțelegere pentru a se califica pentru plata PBL va reveni în principiu exclusiv Guvernului Republicii Moldova și în special ministerelor de resort asociate: Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Programul propus este structurat de-a lungul unei hărți care acoperă anii 2023 până în 2028, care va fi specificată în 6 matrice de politici unice și urmărită în 6 PBL interdependente, dar separate, sau de asemenea faze menționate. Matricea de politici a unei faze va fi elaborată anual, în funcție de progresul înregistrat în faza anterioară și de PRM-urile conținute în foaia de parcurs pentru faza respectivă. O actualizare a foii de parcurs, pe baza consimțământului părților semnatare și atunci când este necesar, este luată în considerare între părțile semnatare ca opțiune la fiecare doi ani. S-a convenit că va fi sarcina Comitetului director al programului (CPS), astfel cum se prevede în capitolul 3 din memorandumul de înțelegere, să efectueze toate ajustările necesare ale foii de parcurs.

<u>Structura de conducere și coordonare</u>

- GdM și AFD împărtășesc înțelegerea comună că sprijinul necesar pentru atingerea obiectivelor declarate, așa cum sunt prezentate în Foaia de parcurs, necesită un nivel ridicat de coordonare în cadrul GdM, între GdM și comunitatea donatorilor, dar și între donatori înșiși în ceea ce privește diferitele lor programe. Prin urmare, va fi instituit un mecanism de guvernanță eficient, inclusiv o structură de conducere ("Comitetul de coordonare al programului" sau "PSC") în care vor fi reprezentate cele mai relevante părți interesate din sector (a se vedea anexa II la memorandumul de înțelegere).
- Matricea de politici pentru fiecare dintre cele 6 PBL va fi completată pe baza progreselor înregistrate în implementarea matricei de politici a PBL-urilor anterioare și va lua în considerare în mod corespunzător PRM-urile din foaia de parcurs pentru PBL respectiv.

Etapizarea, plata și evaluarea rezultatelor

- Plata împrumuturilor din PBL este legată de evaluarea pozitivă a indicatorilor, definiți în matricea de politici ca parte a punerii în aplicare a reformelor în domeniile de acțiune respective ale subsectoarelor individuale (anexa I la memorandumul de înțelegere).
- Prima fază a PBL se numește acțiune prealabilă și s-a desfășurat din ianuarie până în iunie 2023. Această primă fază a fost finalizată cu succes, iar împrumutul (40 de milioane de euro) a fost plătit până la sfârșitul anului 2023.
- Faza 2 a început la jumătatea anului 2023 și a fost finalizată și plătită integral (25 de milioane de euro) la sfârșitul anului 2024.
- Etapele ulterioare, inclusiv actuala fază 3, vor urma cu un ciclu anual pentru anii 2025-2028.

Foaia de parcurs va fi revizuită la fiecare două etape pentru a asigura acuratețea și relevanța acesteia. Orice modificare a foii de parcurs va fi convenită în cadrul Comitetului director al programului în conformitate cu condițiile stabilite în anexa II la memorandumul de înțelegere.

În acest sens, o foaie de parcurs actualizată a fost adoptată de PSC la 10 ianuarie 2025 și este prezentată mai jos:

PRM Nr.[1]	Titlu
Faza 1 și 2 = PMR rămase	
4*	Lansarea construcției OHL Vulcănești-Chișinău
6*	Aprobarea modificărilor la Legea energiei electrice pentru a se alinia la pachetul privind energia curată (Directiva privind energia electrică)
9*	Implementarea licitației de energie regenerabilă
10*	Aprobarea Planului Național Energetic și Climatic
11*	Aprobarea Strategiei pe termen lung privind renovarea clădirilor (inclusiv reforma sectorului clădirilor de apartamente cu mai multe locuințe)
13*	Aprobarea unui nou plan de dezvoltare a rețelei pe zece ani (energie electrică)
Faza 3 – ianuarie 2025 până în decembrie 2025	
1	Aprobarea legislației secundare restante în domeniul eficienței energetice
2	Aprobarea legislației secundare restante în domeniul energiei din surse regenerabile
3	Aprobarea Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în 2050
4	Stabilirea schemei operaționale de obligații în materie de eficiență energetică
5	Implementarea funcțională a Fondului rezidențial pentru eficiență energetică
6	Implementarea activităților-pilot de sprijinire a eficienței energetice în sectorul rezidențial (clădiri rezidențiale), în cadrul Fondului rezidențial pentru eficiență energetică
7	Finalizarea construcției OHL Vulcănești-Chișinău
8	Modificări ale cadrului juridic pentru consumatorii vulnerabili din domeniul energiei
9	Abordarea de sprijinire a consumatorilor vulnerabili în perioada non-iarnă (în plus față de a doua fereastră a FVE/ERVF)
10	Adoptarea Regulamentului privind garanțiile de origine
11	Implementarea operațională a proiectelor-pilot super ESCO
12	Dezvoltarea unui super program ESCO, inclusiv a planului de acțiune
13	Prezentarea celei de-a treia CND
14	Introducerea autorizațiilor de emisie de gaze cu efect de seră în legislația moldovenească
15	Aprobarea Planului Național de creștere a numărului de clădiri cu consum de energie aproape zero
16	Implementarea voucherelor ECO

[1] PRM-urile din fazele 1 și 2 din PBL își păstrează numerele originale cu o stea pentru a le distinge de PRM-urile din fazele 3-6, cărora li se atribuie noi numere de la 1 la 31. Acest lucru asigură claritate și evită confuzia.

Faza 4 – Ianuarie 2026 până în decembrie 2026	
17	Extinderea activităților Centrului Național pentru Energie Durabilă (CNED) pentru a sprijini implementarea măsurilor de eficiență energetică în diferite sectoare
18	Instituirea unui sistem operațional de certificare energetică a clădirilor
19	Implementarea sistemului MRVA aliniat la cerințele UE
20	Lansarea construcției OHL Bălți Suceava
21	Stabilirea cadrului juridic pentru utilizarea tehnologiilor de stocare a bateriilor
22	Stabilirea cadrului juridic pentru introducerea facturării bazate pe consum în termoficarea
23	Modificări la Hotărârea Guvernului privind furnizarea de servicii energetice
24	Adoptarea metodologiei pentru etichetarea bugetului climatic
25	Adoptarea metodologiei de reducere a energiei electrice din surse regenerabile
26	Transpunerea ulterioară a Directivei DRM
27	Apartenența ANRE la Asociația Organismelor Emitente (AIB)
Faza 5 – Ianuarie 2027 până în decembrie 2027	
28	Stabilirea unui sistem independent de control al certificatelor de performanță energetică a clădirilor și a rapoartelor de inspecție
29	Cadrul juridic pentru punerea în aplicare a super-ESCO
30	Implementarea opțională a instrumentului digital pentru etichetarea bugetului climatic
Faza 6 – Ianuarie 2028 până în decembrie 2028	
31	Dezvoltarea Sistemului Național de Informații pentru EE în sectorul construcțiilor
32	Finalizarea construcției OHL Bălți Suceava
33	Implementarea operațională a platformei digitale pentru toate schemele de consum vulnerabil din domeniul energiei

Prezentul acord privind facilitatea de credit se referă la faza 3 a acestui program, matricea de politici pentru această fază 3 fiind descrisă în anexa 3B.

ANEXA 2B – LISTA DE EXCLUDERI

Grupul AFD exclude finanțarea activităților care implică producția sau comerțul cu produse ilicite, precum și orice activitate ilegală în conformitate cu legile țărilor de destinație sau ale Franței, cu reglementările naționale sau internaționale aplicabile în țările de destinație sau în Franța, precum și cu convențiile sau acordurile internaționale care creează angajamente pentru țările de destinație sau pentru Franța. Aceasta implică în special:

1. Orice echipament, sector sau serviciu supus sancțiunilor economice emise de Organizația Națiunilor Unite, Uniunea Europeană sau Franța, fără restricții absolute sau relative în ceea ce privește cantitatea;
2. Producția sau activitatea care implică muncă forțată[2], munca copiilor[3] sau traficul de persoane;[4]
3. activități ilicite care implică organe, țesuturi și produse ale corpului uman sau activități de inginerie genetică interzise de standardele naționale de bioetică ale Franței[5] sau ale țării gazdă și de standardele europene sau internaționale aplicabile relevante;[6]
4. Comerțul, producția, creșterea sau deținerea de animale, plante sau orice produse naturale care încalcă prevederile CITES;[7]
5. Activitate de pescuit folosind o plasă în derivă cu o lungime mai mare de 2,5 km;
6. Cercetarea, achiziționarea, promovarea sau multiplicarea semințelor modificate genetic;[8]
7. Producția, utilizarea sau comercializarea materialelor periculoase (cum ar fi fibrele de azbest) și a tuturor produselor (inclusiv produse chimice, produse farmaceutice, pesticide/erbicide, substanțe care diminuează stratul de ozon[9] sau orice alt produs periculos) a căror producție sau utilizare este interzisă sau care va fi eliminată treptat în reglementările țărilor de destinație sau la nivel internațional;
8. Comerțul transfrontalier cu deșeuri, cu excepția celor compatibile cu Convenția de la Basel[10] și reglementările sale subiacente;
9. Exploatarea minelor de diamante și comercializarea diamantelor în țările care nu au aderat la Procesul Kimberley;
10. Comerțul ilicit sau activitățile care facilitează traficul ilicit de bunuri culturale.[11]
11. Producție sau comerț:

    (i) legate de pornografie sau prostituție;

Producție sau comerț în:[12]

---

[2] "Munca forțată" se referă la orice muncă sau serviciu prestat involuntar și solicitat de la o persoană prin amenințarea cu forța sau pedeapsa, așa cum este definită în convențiile Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

[3] Angajații trebuie să aibă cel puțin 14 ani, așa cum este definit în Declarația OIM privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă (C138 – Convenția privind vârsta minimă, articolul 2), cu excepția cazului în care legile locale impun școlarizarea obligatorie sau o vârstă minimă pentru admiterea la locul de muncă sau la muncă. În astfel de circumstanțe, trebuie utilizată cea mai mare cerință de vârstă.

[4] Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane (2005); Directiva 2011/36/UE.

[5] V. AR. 16 à 16-14 din Codul civil francez (în principal astfel cum este prevăzut în Legea nr. 94-653 din 29 iulie 1994 privind respectarea corpului uman și în Legea nr. 2004-800 din 6 august 2004 privind bioctica).

[6] Convenția pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane în ceea ce privește aplicarea biologiei și medicinei: Convenția privind drepturile omului și biomedicina (Oviedo, 04/04/1997); Convenția Consiliului Europei împotriva traficului de organe umane (Saint-Jacques-de-Compostelle, 25/03/2015).

[7] CITES: Convenția privind comerțul internațional cu specii de faună și floră sălbatică pe cale de dispariție (Washington, 1973).

[8] Legea de programare nr. 2021-1031 din 4 august 2021 privind dezvoltarea incluzivă și combaterea inegalităților globale interzice finanțarea de către AFD a activităților care implică achiziționarea, promovarea sau multiplicarea semințelor modificate genetic (LPDSLI – Cadre de partenariat global [Cadrul de parteneriat global] Partea II – B – b/- 3 – paragraful 6). AFD adaugă activități de cercetare (Strategia de tranziție teritorială și ecologică 2020-2024).

[9] Orice componentă chimică care reacționează și distruge stratul de ozon stratosferic care duce la formarea de "găuri" în acest strat. Protocolul de la Montreal enumeră substanțele care diminuează stratul de ozon (ODS), obiectivele lor de reducere și termenele limită pentru eliminarea lor treptată.

[10] Convenția de la Basel privind controlul circulației transfrontaliere a deșeurilor periculoase și eliminarea acestora este disponibilă la adresa: www.basel.int

[11] Comerțul cu bunuri culturale este reglementat de Convenția privind mijloacele de interzicere și prevenire a importului, exportului și transferului ilicit de proprietate asupra bunurilor culturale (1970).

[12] Dacă aceste activități reprezintă mai mult de 10% din cifra de afaceri a contrapărții finanțate sau, dacă clientul este un intermediar financiar, mai mult de 10% din debitele portofoliului său.

(ii) arme și/sau muniții;

(iii) tutun;

(iv) băuturi alcoolice (cu excepția berii și a vinului);

(v) unități de jocuri de noroc, cazinouri sau întreprinderi echivalente;[13]

12. Producția și distribuția sau participarea în mass-media rasiste sau antidemocratice sau care promovează discriminarea împotriva unei părți a populației;
13. Operațiuni care au ca rezultat o modificare ireversibilă sau o deplasare semnificativă a unui element critic al patrimoniului cultural;[14]
14. Proiecte de construire, extindere sau recondiționare a centralelor electrice pe bază de combustibili fosili;[15]
15. Infrastructura asociată[16] unei instalații de producere, stocare sau prelucrare a resurselor de energie fosilă (mine, instalații de prelucrare, stocare etc.) sau de producere a energiei electrice din surse de energie fosile, menționată la punctul 14 din prezenta listă;
16. Proiecte de explorare, producție sau prelucrare sau dedicate exclusiv transportului de cărbune, gaze și petrol (convențional sau neconvențional);
17. Biodiversitate:
    i. Orice finanțare în (a) siturile Alianței pentru Zero Extincție (AZE)[17 / 18],(b) siturile naturale și mixte de pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO20 și (c) zonele protejate legal (categoriile IUCN)[19] și,
    ii. Orice operațiune care duce la un impact [20] rezidual[21] negativ și ireversibil asupra unui habitat critic;[22 / 23]
    iii. Orice proiect forestier sau agricol cu acoperire largă (>100 ha) care nu implementează o metodologie[24] care să asigure defrișările zero;
18. Proiecte al căror scop și/sau abordare sunt incompatibile cu drepturile omului și, în cazul finanțării sectorului privat, proiecte susținute de raționamente care contrazic în mod clar Principiile directoare ale Organizației Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului;[25]
19. Proiecte pentru care se știe că a fost efectuată o evacuare forțată în sensul Organizației Națiunilor Unite[26] pe locul impactului proiectului propus și a cărei evacuare poate fi legată

---

[13] Orice finanțare directă a acestor proiecte sau activități, inclusiv acestea (de exemplu, un hotel care încorporează un cazinou). Nu se referă la planurile de dezvoltare urbană care ar putea integra ulterior astfel de proiecte.

[14] "Patrimoniu cultural critic" este considerat a fi orice parte a patrimoniului care este recunoscută la nivel internațional sau național ca fiind de interes istoric, social și/sau cultural.

[15] Cu excepția proiectelor care implică mini-rețele deservite de centrale electrice hibride (combinând energii regenerabile și combustibili fosili).

[16] Termenul " infrastructură asociată" este utilizat atunci când infrastructura este asociată cu o instalație de producție care utilizează combustibili fosili dacă sunt îndeplinite următoarele două condiții: i) infrastructura nu ar fi fost construită în absența acestei instalații de combustibili fosili și ii) instalația de combustibili fosili nu ar fi viabilă din punct de vedere economic fără infrastructură.

[17] Cu excepția cazului în care zona de influență a activităților finanțate și a facilităților asociate acestora nu încalcă zonele care îndeplinesc efectiv criteriile pentru a fi desemnate ca sit AZE – https://zeroextinction.org/site-identification/aze-site-criteria/

[18] Cu excepția cazului în care finanțarea vizează conservarea sau restaurarea acestor zone.

[19] Cu excepția cazului în care finanțarea vizează conservarea sau refacerea acestor zone sau respectă modalitățile de gestionare și amenajare a teritoriului pentru acestea din urmă, cum ar fi cele formalizate în planurile cu standarde internaționale referitoare la activitățile finanțate – categoriile I-VI din Baza de date mondială privind ariile protejate | IUCN.

[20] Impact ireversibil: conversia sau degradarea permanentă a biodiversității sau a funcțiilor sau caracteristicilor ecologice care au justificat desemnarea habitatului critic.

[21] Impactul rezidual: impactul măsurabil al unui proiect asupra valorii biodiversității, după punerea în aplicare a măsurilor de evitare și atenuare, dar înainte de punerea în aplicare a măsurilor de refacere și compensare.

[22] Habitat critic: în sensul Standardului social și de mediu 6 – 2018 al Băncii Mondiale sau IFC-GN PS6 2019.

[23] Cu excepția cazului în care proiectul menționat este de interes general superior pentru țara de destinație, caz în care se poate prezenta o derogare guvernanței Grupului pentru o decizie.

[24] Metodologia care include (i) un instrument de referință echivalent cu abordarea HCS, care să permită clasificarea pădurilor, (ii) o garanție că nicio pădure cu stocuri mari de carbon nu va fi convertită în cadrul proiectului și (iii) monitorizarea acoperirii forestiere (monitorizare pe teren sau prin satelit).

[25] https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf

[26] Rezoluția 1993/41 a Subcomisiei Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului: "Evacuarea forțată". "Termenul "evacuări forțate" [...] este definită ca îndepărtarea permanentă sau temporară împotriva voinței lor a persoanelor, familiilor și/sau comunităților din casele și/sau terenurile pe care le ocupă, fără a oferi și a avea acces la forme adecvate de protecție juridică sau de altă natură (Comitetul pentru Drepturi Economice, Sociale și Culturale, Observația generală nr. 7).

cauzal de scopul acestui proiect şi care este imposibil de compensat din punct de vedere material.[27]

[27] Din cauza refuzului sponsorului proiectului sau a incapacităţii acestuia de a identifica populaţiile care sunt victime ale evacuărilor forţate. Proiectele pentru care poate fi prevăzută o cale de atac eficientă pentru drepturile încălcate nu vor fi excluse.

ANEXA 3A - PLANUL DE FINANȚARE

	Suma (milioane EUR)
Împrumut AFD	**25**

ANEXA 3B – MATRICEA DE POLITICI

Matricea de politici, astfel cum este cuprinsă în tabelul de mai jos, conține măsurile de reformă a politicilor (PRM) și etapele care urmează să fie implementate în această fază 3.

Matricea de politici PBL Faza 3					
PRM Nr. *	**Măsuri de reformă a politicilor**	**Greutate PMR ***	**Nr. de etapă**	**Repere**	**Greutate etapă***
1	Aprobarea legislației secundare restante în domeniul eficienței energetice	4.55%	1.1	Redactarea tuturor actelor secundare relevante	1.55%
			1.2	Consultare publică cu părțile interesate, inclusiv cu Secretariatul Comunității Energetice	1.50%
			1.3	Ajustarea proiectului pe baza feedback-ului primit	1.00%
			1.4	Aprobarea de către minister și/sau guvern	0.50%
2	Aprobarea legislației secundare restante în domeniul energiei din surse regenerabile	4.55%	2.1	Redactarea tuturor actelor secundare relevante;	1.55%
			2.2	Consultare publică cu părțile interesate, inclusiv cu Secretariatul Comunității Energetice	1.50%
			2.3	Ajustarea proiectului pe baza feedback-ului primit;	1.00%
			2.4	Aprobarea de către minister și/sau guvern;	0.50%
3	Aprobarea Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în 2050	4.55%	3.1	Elaborarea Strategiei energetice a Moldovei până în 2050	1.55%
			3.2	Consultarea publică a părților interesate, inclusiv a EnCS;	1.50%
			3.3	Versiunea finală depusă la EnCS;	0.50%
			3.4	Aprobarea de către Guvern;	1.00%
4	Stabilirea schemei operaționale de obligații în materie de eficiență energetică	4.55%	4.1	Elaborarea actelor secundare relevante	1.55%
			4.2	Consultare publică cu părțile interesate, inclusiv Secretariatul Comunității Energetice	1.50%
			4.3	Ajustarea proiectului pe baza feedback-ului;	1.00%
			4.4	Aprobarea de către Guvern;	0.50%

5	Implementarea funcțională a Fondului rezidențial pentru eficiență energetică	4.55%	5.1	Bugetul este alocat fondului	1.55%
			5.2	Numarul de angajati sunt recrutati;	1.50%
			5.3	Se adoptă un set de proceduri interne;	0.50%
			5.4	Un set de proiecte sunt susținute de Fond;	0.50%
			5.5	Desfășurarea unei campanii de sensibilizare la scară largă cu privire la măsurile de eficiență energetică	0.50%
6	Implementarea activităților-pilot de sprijinire a eficienței energetice în sectorul rezidențial (clădiri rezidențiale), în cadrul Fondului rezidențial pentru eficiență energetică	4.55%	6.1	Elaborarea unei scheme de sprijin personalizate pentru promovarea eficienței energetice în sectorul rezidențial;	1.55%
			6.2	Publicarea unui apel de propuneri pentru participarea la schemă	1.50%
			6.3	Evaluările solicitanților	0.75%
			6.4	Acordarea de sprijin solicitanților selectați	0.75%
7	Finalizarea construcției OHL Vulcănești-Chișinău	4.55%	7.1	Documentația tehnică de proiectare detaliată pentru modernizarea stației 330 kV Chișinău este finalizată și verificată conform cerințelor legale;	1.55%
			7.2	Se semnează contractul pentru extinderea stației de transformare 400 kV Vulcănești;	0.50%
			7.3	Documentația tehnică de proiectare detaliată pentru extinderea stației de transformare 400 kV Vulcănești este finalizată și verificată conform cerințelor legale;	1.50%
			7.4	Sunt finalizate lucrările legate de modernizarea stației de 330 kV Chișinău;	0.50%
			7.5	Sunt finalizate lucrările legate de extinderea stației de transformare 400 kV Vulcănești	0.50%
8	Modificări ale cadrului juridic pentru consumatorii vulnerabili din domeniul energiei	4.55%	8.1	Se pregătesc proiecte de acte legislative (hotărâri de guvern) și modificări ale legii;	1.55%
			8.2	Se efectuează consultări publice cu părțile interesate relevante;	1.50%

9	Abordarea de sprijinire a consumatorilor vulnerabili în perioada non-iarnă (în plus față de a doua fereastră a FVE/ERVF)	4.55%
10	Adoptarea Regulamentului privind garanțiile de origine pentru energia electrică din surse regenerabile	4.55%
11	Implementarea operațională a proiectelor-pilot super ESCO	4.55%

8.3	Ajustare pe baza feedback-ului și comentariilor primite;	0.50%
8.4	Aprobarea de către minister și/sau guvern;	0.50%
8.5	Prezentarea Parlamentului	0.50%
9.1	Elaborarea conceptului pentru 2 scheme de sprijin suplimentar inclusiv criterii de eligibilitate;	0.75%
9.2	Elaborarea și publicarea normelor de sprijinire a consumatorilor vulnerabili;	0.75%
9.3	Organizarea campaniei de promovare;	0.50%
9.4	Publicarea apelului de candidaturi;	1.55%
9.5.	Evaluarea cererilor primite;	0.50%
9.6	Contractele sunt semnate și se acordă sprijin solicitanților câștigători;	0.50%
10.1	Se pregătește proiectul de regulament;	1.55%
10.2	Consultare publică cu părțile interesate, inclusiv Secretariatul Comunității Energetice;	1.50%
10.3	Ajustare pe baza feedback-ului și comentariilor primite;	1.00%
10.4	Aprobarea de către ANRE și publicarea Regulamentului;	0.50%
11.1	Cel puțin 2 proiecte pilot sunt selectate pentru implementare;	0.75%
11.2	Sunt redactate reguli de contractare;	0.75%
11.3	Contractele sunt încheiate;	0.50%
11.4	Inițierea proiectelor-pilot: începerea implementării, inclusiv construcția;	1.55%
11.5	Economiile de energie se calculează pe baza procedurilor stabilite de monitorizare și verificare;	0.50%

			11.6	Planul de acțiune pentru Super ESCO este actualizat pe baza lecțiilor învățate în timpul etapei-pilot, inclusiv identificarea de noi proiecte-pilot	0.50%
12	Dezvoltarea unui super program ESCO, inclusiv a planului de acțiune	4.55%	12.1	Sunt pregătite proiectele de program și plan de acțiune;	1.55%
			12.2	Consultarea publică cu părțile interesate relevante;	1.50%
			12.3	Versiunea finală pregătită pe baza feedback-ului și comentariilor primite	1.00%
			12.4	Aprobarea de către minister și/sau guvern	0.50%
13	Prezentarea celei de-a treia CND	4.55%	13.1	Proiectul NDC este pregătit;	1.55%
			13.2	Consultarea publică cu părțile interesate relevante;	1.50%
			13.3	Versiunea finală pregătită pe baza feedback-ului și comentariilor primite.	0.50%
			13.4	Aprobarea de către minister și/sau guvern.	0.50%
			13.5	Prezentare la CCONUSC	0.50%
14	Introducerea autorizațiilor de emisie de gaze cu efect de seră în legislația moldovenească	4.55%	14.1	Elaborarea modificărilor legislative sau a unei noi legi pentru introducerea permiselor de gaze cu efect de seră;	1.55%
			14.2	consultarea publică a părților interesate relevante (de preferință inclusiv avizul Secretariatului Comunității Energetice);	1.00%
			14.3	Ajustarea proiectului pe baza feedback-ului;	0.50%
			14.4	Aprobarea de către Guvern	0.50%
			14.5	Prezentarea Parlamentului	0.50%
			14.6	Elaborarea și adoptarea strategiei (foaia de parcurs) pentru stabilirea prețului carbonului	0.50%
15	Aprobarea Planului Național de creștere a numărului de clădiri cu consum de energie aproape zero	4.55%	15.1	Se pregătește proiectul de plan	1.55%
			15.2	Consultarea publică a părților interesate relevante, inclusiv a Secretariatului Comunității Energetice;	1.50%
			15.3	Versiunea finală pregătită pe baza feedback-ului și comentariilor primite	1.00%
			15.4	Aprobarea de către Guvern	0.50%

16	Implementarea voucherului ECO	4.55%	16.1	Finanțarea pentru programul EcoVoucher în 2025 este asigurată;	1.55%
			16.2	Au fost lansate noi sesiuni de alocare a voucherelor;	1.50%
			16.3	Vouchere Valorificate, inclusiv echipamentele vechi furnizate pentru reciclare	1.50%
4*[28]	Lansarea construcției OHL Vulcănești-Chișinău (roll-overed din faza 1)	4.55%	4*.1	Toate cele opt autorizații de construcție sunt eliberate	4.55%
6*	Aprobarea noii Legi a energiei electrice pentru a se alinia la Pachetul privind energia curată (Directiva privind energia electrică)	4.55%	6*.1	Ajustarea proiectului pe baza feedback-ului;	1.55%
			6*.2	Aprobarea noii legi de către Guvern;	1.50%
			6*.3	Propunere pentru adoptare către Parlament	1.50%
9*	Punerea în aplicare a licitației ER	4.55%	9*.1	Executarea licitației;	2.55%
			9*.4	Redactarea contractelor pentru ofertantul (ofertanții);	2.00%
			9*.5	Semnarea contractelor	0%
10*	Aprobarea Planului Național Energetic și Climatic	4.55%	10*.1	Dacă este necesar, revizuirea PNIE;	1.55%
			10*.7	Varianta finală adoptată de Guvern;	2.00%
			10*.8	Versiunea finală depusă la EnCS (notificare).	1.00%
11*	Aprobarea Strategiei pe termen lung privind renovarea clădirilor (inclusiv reforma sectorului clădirilor de apartamente cu mai multe locuințe)	4.55%	11*.1	consultarea publică cu părțile interesate relevante, inclusiv cu EnCS;	2.00%
			11*.2	Adoptarea Strategiei de către minister și/sau Guvern.	2.55%
13*	Aprobarea unui nou plan de dezvoltare a rețelei pe zece ani	4.55%	13*.1	Depunerea Planului la ANRE pentru revizuire;	1.00%
			13*.2	(Dacă ANRE consideră necesar) Consultarea publică cu părțile interesate relevante, inclusiv EnCS și, eventual, ENTSO-E;	1.00%
			13*.3	Ajustarea proiectului pe baza revizuirii (și feedback-ului);	1.00%

[28] PRM-urile din fazele 1 și 2 din PBL își păstrează numerele originale cu o stea pentru a le distinge de PRM-urile din faza 3, cărora li se atribuie noi numere de la 1 la 16. Acest lucru asigură claritate și evită confuzia.

			13*.4	Aprobarea de către ANRE;	1.05%
			13*.5	Publicarea TYNDP de către Moldelectrica și ANRE	0.50%

Metodologia de monitorizare și notare: În conformitate cu Memorandumul de înțelegere (MoU) semnat la 23 iunie 2023 între AFD și Guvernul Republicii Moldova – reprezentat de Ministerul Finanțelor, Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale – matricea de mai sus va fi considerată completă atunci când scorul general de finalizare atinge 70%, și cel puțin o etapă a fost atinsă pentru fiecare PMR. Dacă este necesar, toate celelalte metode de monitorizare și de punctare, inclusiv mecanismele de flexibilitate, prezentate în memorandumul de înțelegere se aplică acestei operațiuni.

ANEXA 4 - CONDIȚII SUSPENSIVE

Următoarele se aplică tuturor documentelor livrate de Împrumutat ca o condiție suspensivă:

- în cazul în care documentul care este livrat nu este un original, ci o fotocopie, fotocopia originală verificată ca fiind identică cu originalul se livrează creditorului;

- versiunea finală a unui document către care proiectul a fost trimis anterior și convenit de creditor nu va diferi semnificativ de proiectul convenit;

- documentele care nu au fost trimise și convenite anterior vor fi satisfăcătoare pentru Creditor.

PARTEA I – CONDIȚII SUSPENSIVE CARE TREBUIE ÎNDEPLINITE LA DATA SEMNĂRII

(a) Livrarea de către Împrumutat către Creditor a următoarelor documente:

(i) o copie a hotărârii Guvernului de autorizare a inițierii negocierilor;

(ii) o copie a hotărârii/deciziilor relevante emise de Guvernul Republicii Moldova în conformitate cu legislația din jurisdicția Împrumutatului care aprobă conținutul prezentului Acord, autorizează Împrumutatul să încheie prezentul Acord și autorizează o persoană specifică să încheie Acordul în numele său;

(iii) o scrisoare din partea Ministerului Finanțelor care confirmă că conținutul documentelor menționate la punctele (i) și (ii) este identic cu cel al originalelor;

(iv) dacă este cazul, un certificat emis de un reprezentant autorizat în mod corespunzător al Împrumutatului, care să enumere persoana (persoanele) autorizată (autorizate) să semneze, în numele Împrumutatului, Cererea de tragere și orice certificat în legătură cu prezentul Acord și să ia toate celelalte măsuri și/sau să semneze toate celelalte documente necesare în numele Împrumutatului în temeiul prezentului Acord;

(v) un model de semnătură a fiecărei persoane enumerate la alineatul (ii) și în certificatul menționat la alineatul (iv).

(b) Transmiterea către Creditor a unei opinii legale, în formă și fond satisfăcătoare pentru Creditor, emisă de Ministrul Justiției al Împrumutatului.

PARTEA A II-A - CONDIȚII PREALABILE PENTRU TRAGERE

(a) Primirea de către AFD a unei copii a Legii cu privire la ratificarea prezentului acord de către Parlamentul Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și în vigoare la data retragerii;

(b) Plata de către Împrumutat către Creditor a tuturor taxelor și cheltuielilor datorate și plătibile în temeiul prezentului Acord;

(c) În cazul în care a existat o modificare în ceea ce privește persoana (persoanele) autorizată (autorizate) să execute Cererea de tragere și orice certificat în legătură cu prezentul Acord în numele Împrumutatului, Împrumutatul va furniza Creditorului dovezi actualizate ale persoanei (persoanelor) autorizate să execute Cererea de tragere în numele Împrumutatului, împreună cu specimenul semnăturii (semnăturilor) persoanei (persoanelor) respectivei;

(d) Transmiterea către Creditor a unei opinii legale executate în mod corespunzător, așa cum se menționează în Clauza 18. (*Intrarea în vigoare și durata*), în formă și fond satisfăcătoare pentru Creditor, emise de Ministrul Justiției al Împrumutatului; și

(e) Prezentarea de către Împrumutat către Creditor a unor dovezi care să demonstreze că matricea prezentată în Anexa 3B a fost implementată în mod satisfăcător, în conformitate cu metodologia de monitorizare și notare stabilită în aceasta și în memorandumul de înțelegere.

(f) Dovezi că Facilitatea este inclusă în Legea bugetului Împrumutatului și că retragerea Facilității nu va încălca nicio limită de împrumut sau orice altă limită similară obligatorie pentru Împrumutat.

ANEXA 5A - FORMULAR DE CERERE DE TRAGERE

[pe antetul împrumutatului]

Spre: AGENŢIA FRANCEZĂ DE DEZVOLTARE

Pe: [*dată*]

Numele Împrumutatului – Acord de Facilitate de Credit nr. [•] datat [•]

Cerere de tragere nr°[•]

Stimaţi domni

1. Ne referim la Acordul de Facilitate de Credit nr. [•] încheiat între Împrumutat şi Creditor din data [•] ("Acordul"). Cuvintele şi expresiile cu majuscule utilizate, dar nedefinite în prezentul document, au semnificaţiile care le sunt date în Acord.

2. Această scrisoare este o cerere de retragere.

3. Solicităm irevocabil ca Creditorul să pună la dispoziţie o Retragere în următorii termeni:

   Sumă: EUR [•] sau, dacă este mai mic, Creditul disponibil.

   Rata dobânzii: [*fix / plutitor*]

4. Rata dobânzii va fi determinată în conformitate cu prevederile clauzei şi clauza 5 *(Modificarea calculului dobânzii)* din acord. Rata dobânzii aplicabilă retragerii solicitate ne va fi furnizată în scris şi acceptăm această rată a dobânzii [(sub rezerva paragrafului de mai jos, dacă este cazul)], inclusiv atunci când rata dobânzii este determinată prin referire la un indice de referinţă de înlocuire plus orice marjă de ajustare notificată de creditor în urma apariţiei unui eveniment de înlocuire a ratei de ecran.

   [Numai pentru rata fixă a dobânzii:] Dacă rata dobânzii aplicabilă retragerii solicitate este mai mare de [•insérer pourcentage en lettres] ([•]%), vă solicităm să anulaţi această cerere de tragere.

5. Confirmăm că fiecare condiţie specificată în clauză 2.4 (Condiţii suspensive) este satisfăcut la data prezentei cereri de tragere şi că niciun caz de neîndeplinire a obligaţiilor nu continuă sau este probabil să apară. Suntem de acord să notificăm imediat Creditorul dacă oricare dintre condiţiile menţionate mai sus nu este îndeplinită la sau înainte de Data Tragerii.

Încasările din această tragere trebuie creditate în următorul cont bancar:

(a)	Numele [împrumutatului]:	[•]
(b)	Adresa [împrumutatului]:	[•]
(c)	Număr de cont IBAN:	[•]
(d)	Număr SWIFT:	[•]
(e)	Banca şi adresa băncii [a împrumutatului]:	[•]

[dacă altă monedă decât euro] banca [•] corespondentă şi numărul de cont al băncii împrumutatului:

6. Această cerere de tragere este irevocabilă.

7. Am ataşat la această cerere de tragere toate documentele justificative relevante specificate în clauză 2.4 (Condiţii suspensive) din acord:

[Lista documentelor justificative]

Cu stimă,

.....

Semnatar autorizat al împrumutatului

SCHEMA 5B - FORMA DE CONFIRMARE A TRAGERII ŞI A RATEI

[pe antetul Agenţiei Franceze de Dezvoltare]

Spre: [*Împrumutatul*]

Dată: [•]

Ref: Cerere de tragere nr. [•] datată [•]

Numele debitorului – Acord de facilitate de credit nr. [•] datat [•]

Confirmarea retragerii nr°[•]

Stimaţi domni

8. Ne referim la Acordul de Facilitate de Credit nr. [•] încheiat între Împrumutat şi Creditor din data [•] ("**Acordul**"). Cuvintele şi expresiile cu majuscule utilizate, dar nedefinite în prezentul document, au semnificaţiile care le sunt date în Acord.

9. Printr-o Scrisoare de Solicitare de Tragere din data [•], Împrumutatul a solicitat Creditorului să pună la dispoziţie o Tragere în valoare de [•], în conformitate cu termenii şi condiţiile Acordului.

10. Retragerea care a fost pusă la dispoziţie în conformitate cu cererea dumneavoastră de tragere este următoarea:

- Suma: Euro [•suma în cuvinte] (EUR [•])

[Opţiune: trageri flotante ale ratei dobânzii **:**

- Rata dobânzii aplicabilă: egală cu suma dintre EURIBOR la şase luni[29] şi marja

[Opţiune: trageri fixe ale ratei dobânzii:

- Rata dobânzii aplicabilă: [•procent în cuvinte]

Doar în scop informativ:

- Data de setare a ratei: [•]
- Rata de referinţă fixă: [•procentaj în cuvinte] ([•]%) pe an
- Rata indicelui la data de setare a ratei de semnare: [•procent în cuvinte] ([•]%)
- Rata indicelui la data de stabilire a ratei: [•procentaj în cuvinte] ([•]%)
- Rata globală efectivă (pentru o perioadă de 6 luni): [•procentaj în cuvinte] ([•]%)

---

[29] În cazul în care EURIBOR pe şase luni nu este disponibil la data confirmării tragerii din cauza apariţiei unui eveniment de înlocuire a ratei de screening, Valoarea de referinţă de înlocuire, termenii şi condiţiile exacte de înlocuire a unei astfel de rate de protecţie cu o valoare de referinţă de înlocuire şi ratele efective totale aferente vor fi comunicate Împrumutatului într-o scrisoare separată.

- Rata globală efectivă (pe an): [•procentaj în cuvinte] ([•]%)

Cu stimă,

.....

Semnatarul autorizat al *Agenția Franceză de Dezvoltare*

ANEXA 5C - FORMULAR DE CERERE DE CONVERSIE A RATEI

[pe antetul împrumutatului]

Spre: AGENŢIA FRANCEZĂ DE DEZVOLTARE

Pe: [*dată*]

Numele debitorului – Acord de facilitate de credit nr. [•] datat [•]

Cerere de conversie a ratei nr°[•]

Stimaţi domni

11. Ne referim la Acordul de Facilitate de Credit nr. [•] încheiat între Împrumutat şi Creditor din data [•] ("**Acordul**"). Cuvintele şi expresiile cu majuscule utilizate, dar nedefinite în prezentul document, au semnificaţiile care le sunt date în Acord.

12. În conformitate cu clauza 4.1.3 (a) (Conversia de la o rată a dobânzii variabilă la o rată a dobânzii fixă) din Acord, vă solicităm să convertiţi rata dobânzii variabilă a următoarelor trageri:

    - [***enumeraţi retragerile relevante***],

    într-o rată a dobânzii fixă în conformitate cu termenii Acordului.

13. Această cerere de conversie a ratei va fi considerată nulă şi neavenită dacă rata fixă a dobânzii aplicabilă depăşeşte [*insérer pourcentage en lettres*] [•%].

Cu stimă,

.....

Semnatar autorizat al împrumutatului

ANEXA 5D - FORMA DE CONFIRMARE A CONVERSIEI RATEI

[pe antetul Agenţiei Franceze de Dezvoltare]

Spre: [*Împrumutatul*]

Dată: [•]

Re: Cerere de conversie a ratei nr. [•] datată [•]

Numele debitorului – Acord de facilitate de credit nr. [•] datat [•]

Confirmarea conversiei ratei nr°[•]

Stimaţi domni

SUBIECT: Conversia de la o rată a dobânzii variabilă la o rată a dobânzii fixă

14. Ne referim la Acordul de Facilitate de Credit nr. [•] încheiat între Împrumutat şi Creditor din data [•] ("**Acordul**"). Cuvintele şi expresiile cu majuscule utilizate, dar nedefinite în prezentul document, au semnificaţiile care le sunt date în Acord.

15. Ne referim şi la Solicitarea de conversie a tarifului din data [•]. Confirmăm că rata fixă a dobânzii aplicabilă retragerilor la care se face referire în solicitarea dumneavoastră de conversie a ratei a fost livrată în conformitate cu clauza 4.1.3 (a) (Conversia de la o rată a dobânzii variabilă la o rată a dobânzii fixă) din acord este:

    - [•]% pe an.

16. Această rată a dobânzii fixă, calculată în conformitate cu clauza 4.1.1 (Selectarea ratei dobânzii) se va aplica Drawdown-ului (Tragerilor) la care se face referire în Solicitarea de conversie a ratei de la [•] (data intrării în vigoare).

17. În plus, vă informăm că rata globală efectivă pe an a Facilităţii este de [•]%.; Cu stimă,

.....

Reprezentant autorizat al *Agenţiei Franceze de Dezvoltare*

ANEXA 6 - INFORMAȚII CARE POT FI PUBLICATE PE SITE-UL GUVERNULUI FRANCEZ ȘI PE SITE-UL CREDITORULUI

1. Informații privind programul

- Numărul și numele în cartea AFD;
- Descriere;
- Sectorul de operare;
- Locul de punere în aplicare;
- Data estimată de începere ;
- Data preconizată de finalizare tehnică;
- Stadiul implementării actualizat semestrial;

2. Informații privind finanțarea Programului

- Tipul de finanțare (împrumut, grant, cofinanțare, fonduri delegate);
- Valoarea principală a Facilității;
- Valoarea facilității care a fost retrasă (actualizată pe măsură ce se desfășoară implementarea programului);

3. Alte informații

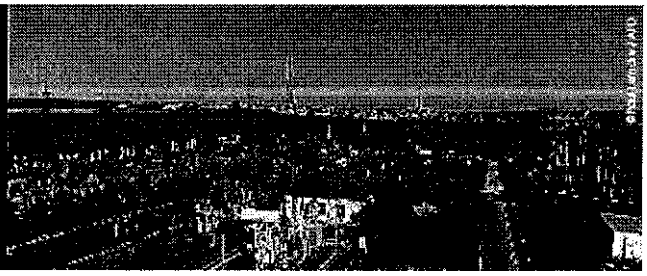
- Notificare de informare a tranzacției și/sau fișă de prezentare a tranzacției atașată la prezentul Anex;
- Raportul de evaluare a programului, al cărui conținut este definit în clauza 11.7 (Evaluarea programului) din acord.

ANEXA 6.1 – NOTĂ DE COMUNICARE OPERAȚIONALĂ

Co-funded by the European Union

AFD GROUPE

MOLDOVA
Energy Green Transition Programme

The Republic of Moldova is accelerating its transition towards a low-carbon economy while aligning with EU standards. Supported by AFD, this six-year programme (2023-2028) aims to modernize the energy sector, strengthen energy security, and enhance climate resilience through a structured and phased approach.

CONTEXT

Since joining the Energy Community in 2010 and signing the EU Association Agreement in 2014, Moldova has committed to extensive energy reforms. However, challenges remain, particularly in fully transposing EU directives. Recent global crises, including the Russian war of aggression in Ukraine, have further highlighted the urgency of enhancing energy security and accelerating the green transition.

DESCRIPTION

This program supports Moldova's reform agenda for EU alignment and sustainable energy development. Key priorities include:

- **Efficient energy use:** Reducing consumption and improving energy efficiency.
- **Renewable energy:** Boosting power generation from renewable sources.
- **Energy security:** Strengthening cross-border electricity interconnections.
- **Policy framework:** Upgrading regulations to attract private and public investments.
- **Capacity building:** Empowering institutions and operators for effective energy management.

Structured into six annual phases (2023-2028), the programme's objectives are reviewed each year in coordination with the Moldovan Ministry of Finance. The first tranche (€40M) was implemented in 2023, paving the way for the second and third tranches (€25M each) in 2024 and 2025.

RESULTS

The program will align Moldova's energy sector with EU standards, foster a regulatory framework conducive to climate investments, and enhance renewable energy capacity and energy security. These efforts will contribute to building a resilient, low-carbon economy.

Country
REPUBLIC OF MOLDOVA

MoU signature date
22/06/2024

Sector
Energy

Location
Republic of Moldova

Financing maturity
15 years

Financing tools
Policy based loan

Financing amount
6 successive loans from AFD, whose amount is reassessed each year: 1st tranche: €40M / 2nd tranche : €25M / 3rd tranche: €25M
€5M provided by EU for TA

Counterpart
Republic of Moldova (Ministry of Finance)

Implementing entity
Ministry of Energy

Main targeted Sustainable Development Goals

Project Code: CMD 1016

AFD office in Moldova
72 strada Mihai Eminescu, MD-2012 Chisinau | afdchisinau@afd.fr

ANEXA 7 - LISTA NON-EXHASTIVE A DOCUMENTELOR DE MEDIU ŞI SOCIALE PE CARE ÎMPRUMUTATUL LE PERMITE SĂ FIE DIVULGATE ÎN LEGĂTURĂ CU PROCEDURILE DE GESTIONARE A PLÂNGERILOR ALE PRM-URILOR

- Raport privind domeniul de aplicare E&S
- Planul de implicare a părților interesate (SEP)
- Evaluarea impactului social și de mediu (ESIA)
- Planul de management și monitorizare socială și de mediu (ESMMP)
- Plan de Management de Mediu și Social - Construcții (ESMP-Construcții)
- Cadrul de achiziție și compensare a terenurilor (LACF)
- Cadrul politicii de relocare (RPF)
- Planul de achiziție și compensare a terenurilor (LACP)
- Planul de acțiune socială și de mediu (ESAP)
- Rapoarte de monitorizare socială și de mediu
- Programul de monitorizare a păsărilor
- Programul de monitorizare a construcțiilor

ANEXA 8 - PLANUL DE ANGAJAMENT SOCIAL ŞI DE MEDIU

1. Împrumutatul intenţionează să implementeze un Program constând într-un împrumut bazat pe politici pentru susţinerea reformelor sectorului energetic (**Programul**), cu implicarea următoarelor ministere: Ministerul Finanţelor, Ministerul Energiei, Ministerul Mediului şi Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale.

2. Împrumutatul va implementa măsuri şi acţiuni materiale pentru ca Programul să fie implementat în conformitate cu Standardele de Mediu şi Sociale (**ESS**) ale Băncii Mondiale. Acest plan de angajament social şi de mediu (**ESCP**) stabileşte măsuri şi acţiuni materiale, orice documente sau planuri specifice, precum şi calendarul pentru fiecare dintre acestea.

3. Împrumutatul este responsabil pentru respectarea tuturor cerinţelor ESCP chiar şi atunci când implementarea măsurilor şi acţiunilor specifice este efectuată de ministerele menţionate în secţiunea 1 de mai sus. În acest caz, cele 3 ministere: Energie, Muncă şi Protecţie Socială şi Mediu ar trebui consultate înainte de pregătirea raportului de monitorizare E&S.

4. Acest ESCP poate fi revizuit din când în când în timpul implementării Programului, pentru a reflecta gestionarea adaptivă a modificărilor Programului şi a circumstanţelor neprevăzute sau ca răspuns la evaluarea performanţei Programului efectuată în cadrul ESCP în sine. În astfel de circumstanţe, Împrumutatul va fi de acord cu modificările cu Creditorul şi va actualiza ESCP pentru a reflecta aceste modificări. Acordul privind modificările ESCP va fi documentat prin schimbul de scrisori semnate între Creditor şi Împrumutat.

5. În cazul în care modificările Programului, circumstanţele neprevăzute sau performanţa Programului duc la modificări ale riscurilor şi impactului în timpul implementării Programului, Împrumutatul va furniza fonduri suplimentare, dacă este necesar, pentru a implementa acţiuni şi măsuri pentru a aborda astfel de riscuri şi impacturi.

	MĂSURI ŞI ACŢIUNI SEMNIFICATIVE	INTERVAL DE TIMP	INDICATORI DE REALIZARE
1	**RAPORTARE PERIODICĂ** Împrumutatul va pregăti şi va prezenta Creditorului rapoarte anuale de monitorizare E&S privind performanţa de mediu, socială, de sănătate şi siguranţă (ESHS) a Programului, inclusiv, dar fără a se limita la implementarea ESCP, stadiul pregătirii şi implementării documentelor E&S, activităţile de implicare a părţilor interesate etc. Acest raport ar putea fi un capitol în Raportul mai larg de monitorizare a programului sau un document de sine stătător. Verificarea prealabilă din punct de vedere social şi de mediu va fi efectuată de ministerele de resort responsabile de PRM, în timp ce coordonarea şi consolidarea generală în scopul raportării vor fi asigurate de Ministerul Energiei, în calitate de minister coordonator al acestor operaţiuni.	Până la data de finalizare a programului, în termen de o lună de la sfârşitul fiecărui an.	Creditorul primeşte şi aprobă rapoartele de monitorizare E&S.
2	**INCIDENTE ŞI ACCIDENTE** Împrumutatul va notifica cu promptitudine orice incident sau accident legat de Program, care are sau este probabil să aibă un efect negativ semnificativ asupra mediului şi/sau asupra comunităţilor afectate, publicului sau lucrătorilor. - Pentru incidente sau accidente grave, notificaţi prompt Creditorul şi furnizaţi un raport specific care să includă suficiente detalii cu privire la accident, măsurile luate sau planificate pentru a-l rezolva şi orice informaţii furnizate de orice contractant şi entitate de supraveghere, după caz. - Toate celelalte incidente sau accidente sunt incluse în rapoartele anuale de monitorizare ESHS transmise Creditorului.	Pentru incidente sau accidente grave: notificaţi Creditorul în termen de 48 de ore de la aflarea incidentului sau accidentului şi furnizaţi un raport specific în termen de 5 zile de la producerea evenimentului.	Creditorul furnizează o notificare scrisă prin care confirmă primirea informaţiilor.
3	**EVALUAREA ŞI GESTIONAREA RISCURILOR ŞI IMPACTULUI E&S LEGATE DE PROGRAMUL OHL VULCĂNEŞTI-CHIŞINĂU** 3.1. În ceea ce priveşte evaluarea şi gestionarea riscurilor şi impactului E&S aferente proiectului OHL Vulcăneşti-Chişinău, documentaţia disponibilă în prezent este următoarea: - Evaluarea impactului social şi de mediu (EIAS) din iulie 2017. - Planul de management şi monitorizare socială şi de mediu din iulie 2017. - Cadrul de achiziţie şi compensare a terenurilor (LACP) din iulie 2017, transformat în Cadrul de politică de relocare (RPF) din decembrie 2018. - Planul de implicare a părţilor interesate (SEP) din iulie 2017. 3.2. Împrumutatul se angajează să implementeze proiectul OHL Vulcăneşti-Chişinău în conformitate cu recomandările şi măsurile indicate în prezenta documentaţie, în special cele descrise în Tabelul 2 al ESMMP (Cerinţe de Management şi Monitorizare Socială şi de Mediu). ESMP-Construction va fi pregătit şi implementat de contractori, în conformitate cu ESS al Băncii Mondiale. 3.3. Împrumutatul va furniza Creditorului, în termen de maximum o lună: (i) orice nou studiu E&S, (ii) orice versiune nouă a studiilor existente şi (iii) rapoartele finale de evaluare a performanţei E&S ale proiectului.	3.1. N/A 3.2. Pe toată durata de viaţă a proiectului. 3.3. Primirea documentelor E&S în termen de maximum o lună.	3.1. N/A 3.2. Rapoartele de monitorizare E&S transmise Creditorului includ detalii privind implementarea ESMMP. 3.3. Creditorul primeşte orice nou studiu E&S, o nouă versiune a studiilor existente şi rapoartele finale de evaluare a performanţei E&S ale Programului.